

**INFORME SOBRE
EL DESENVOLUPAMENT
DEL PLA INTERDEPARTAMENTAL
D'IMMIGRACIÓ**

Setembre de 1993 – Setembre de 2000

INFORME SOBRE EL DESENVOLUPAMENT DEL PLA INTERDEPARTAMENTAL D'IMMIGRACIÓ

Setembre de 1993 – Setembre de 2000

Òrgan Tècnic del
Pla interdepartamental d'immigració

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social

Biblioteca de Catalunya - Dades CIP:

Pla Interdepartamental d'Immigració (Catalunya)

Informe sobre el desenvolupament del Pla Interdepartamental
d'Immigració : setembre de 1993 - setembre de 2000

I. Catalunya. Departament de Benestar Social II. Pla
Interdepartamental d'Immigració (Catalunya). Òrgan Tècnic III. Títol
1. Pla Interdepartamental d'Immigració (Catalunya) 2. Catalunya -
Emigració i immigració - Política governamental
325.14 (467.1)

© **Generalitat de Catalunya**

Departament de Benestar Social

1ª edició: desembre de 2000

Dipòsit legal: B: 48.285.00

Disseny i producció: gama, s. l.

Àrístides Maillol, 3, 1.º 1.ª 08028 Barcelona

PRESENTACIÓ

Catalunya, al llarg de la seva història, ha estat un país d'immigració, un país que ha acollit i integrat persones vingudes d'arreu. El caràcter obert i positiu de la nostra gent, el dinamisme econòmic, la capacitat d'acollida i d'integració han resultat, sens dubte, factors decisius d'atracció per a totes aquelles persones que han escollit el nostre país per viure i treballar.

Durant la dècada dels noranta tant les institucions, com les entitats d'iniciativa social i, en general, el conjunt de la societat, hem tingut un nou repte: l'arribada cada cop més important de persones provinents de països en vies de desenvolupament. Aquest fet ha provocat que tots ens hàgim hagut d'adaptar a una nova realitat, donar respostes a les noves demandes, elaborar un discurs teòric i una filosofia d'actuació i, sovint, amb una manca de models a seguir o, en tot cas, veient les dificultats de moltes polítiques realitzades en altres països veïns.

La resposta de la Generalitat de Catalunya davant aquest repte va ser de les més pioneres i innovadores. El 28 de setembre de 1993 el Govern aprovava el Pla interdepartamental d'immigració, el qual recollia el treball de més d'un any d'elaboració i discussió amb les entitats d'iniciativa social i les organitzacions sindicals. S'iniciava així una política global d'immigració (ja que, era el conjunt de l'Executiu català qui donava respostes), participativa (ja que tant en l'elaboració com en l'aplicació posterior, hi han intervingut de manera molt destacada les entitats i els col·lectius d'immigrants), reivindicativa (en aquells aspectes legislatius que no faciliten la integració i en la necessitat de portar a terme polítiques estatals d'immigració) i, sobretot, de foment de la integració dels immigrants des d'un punt de vista de normalitat, tot facilitant el seu accés als serveis i recursos amb les mateixes condicions que la resta de ciutadans.

Després d'una primera etapa des de l'aprovació del Pla interdepartamental d'im-

migració, en què s'han posat les bases de la política d'immigració de la Generalitat de Catalunya, actualment estem a l'inici d'un nou període. L'any 2000 serà segurament recordat com l'inici d'una etapa de consolidació i creixement de la política immigratòria. Diferents elements ens ho fan creure: l'aprovació de la Llei 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social; la seva posterior modificació; la creació, per part de la Generalitat de Catalunya, de la Secretaria per a la Immigració amb l'encàrrec, entre altres, d'elaborar un nou Pla interdepartamental per al període 2001-2005; l'extensió, a bona part del territori català, dels plans comarcals d'integració dels immigrants, i la posada en marxa de consells municipals d'integració i convivència a diverses poblacions.

El document que tenen a les mans és el recull de les actuacions que en matèria d'immigració ha realitzat la Generalitat de Catalunya en el marc del Pla interdepartamental d'immigració des del setembre de 1993 al setembre de 2000. El seu contingut, a més d'informar i de tancar una primera etapa de política immigratòria, voldríem que servís a l'elaboració que actualment s'està fent del nou Pla interdepartamental d'immigració.

Vull manifestar el meu agraïment, amb aquestes línies, als responsables polítics i tècnics dels diferents departaments de la Generalitat de Catalunya i als representants de les entitats d'iniciativa social que al llarg d'aquests anys han participat amb les seves opinions, reflexions i gestió directa perquè el desenvolupament del Pla assolís el compromís adquirit. Amb la presentació d'aquest document no finalitza el repte que ens havíem marcat. Ara cal donar un nou pas i anar cap a l'assumpció, per part de totes les instàncies i institucions, per treballar en una mateixa direcció, cap a un model d'intervenció basat en la participació, el consens i la coordinació. Estic segura que, si en la dècada dels noranta Catalunya s'ha destacat per ser pionera i innovadora en la política d'immigració, l'etapa que ara iniciem també es destacarà per ser capaç de trobar el camí adequat per donar aquest nou pas cap endavant.

Irene Rigau i Oliver
Consellera de Benestar Social
Novembre de 2000

ÍNDIX

1. Introducció	9
2. Comissió Interdepartamental d'Immigració	13
2.1. Composició i funcions	15
2.2. Tasques dutes a terme	18
2.3. Relació i execució dels programes:	24
2.3.1. Departament de la Presidència	27
2.3.2. Departament de Governació	34
2.3.3. Departament d'Ensenyament	39
2.3.4. Departament de Cultura	49
2.3.5. Departament de Sanitat i Seguretat Social	57
2.3.6. Departament de Política Territorial i Obres Públiques	61
2.3.7. Departament de Treball	64
2.3.8. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	69
2.3.9. Departament de Justícia	71
2.3.10. Departament de Benestar Social	81
2.3.11. Altres programes i actuacions	100
3. Comissions Territorials d'Immigració	103
3.1. Composició i funcions	105
3.2. Tasques dutes a terme	107

4. Consell Assessor d'Immigració	111
4.1. Composició i funcions	113
4.2. Tasques dutes a terme	117
5. Tasques desenvolupades per l'Òrgan Tècnic.	127
5.1. Relacions amb el Parlament de Catalunya	129
5.2. Relacions amb altres institucions	130

1

INTRODUCCIÓ

El 28 de setembre de 1993, el Govern de la Generalitat de Catalunya va aprovar el Pla interdepartamental d'immigració. L'aprovació d'aquest Pla va suposar l'inici d'una política coordinada i global del Govern català per a promoure la integració dels immigrants estrangers que havien escollit Catalunya per a viure-hi.

El Pla interdepartamental d'immigració té com a objectius:

- Promoure una política global d'integració dels immigrants estrangers que viuen a Catalunya.
- Establir i dur a terme un seguit de programes de recursos i serveis coherents i coordinats de suport al ple desenvolupament personal i social dels immigrants estrangers.
- Potenciar la participació dels immigrants estrangers en la construcció nacional de Catalunya, comptant amb la seva aportació a la identitat i el patrimoni col·lectius.
- Promoure la informació i la sensibilització sobre la realitat de la immigració estrangera a Catalunya a la població en general, i als professionals dels diferents àmbits que tracten amb aquesta població, per tal que disposin d'eines d'intervenció i de recursos adients.

Des de l'aprovació del Pla ençà, el tema de la immigració estrangera s'ha fet present en molts àmbits de la vida social: en els programes i debats dels mitjans de comunicació, en els discursos i debats polítics, en els cursos de formació per a professionals de diferents matèries, en estudis de diferents disciplines universitàries, entre d'altres. Per tant, el fet migratori és una realitat present i activa en la nostra societat.

La Generalitat de Catalunya ha portat a terme diferents actuacions i programes, alguns dirigits directament als immigrants, altres dirigits a la població en general, altres als professionals. A hores d'ara podem dir que tenir en compte el fet migratori i les necessitats i peculiaritats dels immigrants és ja present en qualsevol àmbit de treball.

Aquest document pretén informar de les actuacions que la Generalitat de Catalunya ha portat a terme, així com d'aquelles que ha impulsat i a què ha donat suport.

Amb l'elaboració d'aquest informe es tanca una primera etapa de política d'integració dels immigrants duta a terme per la Generalitat de Catalunya. L'any 2000, després de set anys d'aplicació del Pla interdepartamental d'immigració, de la publicació de la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, i de l'evolució creixent del nombre d'immigrants, ha portat l'acord dels diferents òrgans (Comissió Interdepartamental d'Immigració i Consell Assessor) d'elaborar un nou Pla interdepartamental per al període 2000-2005. El contingut d'aquest document serveix per a ajudar a dissenyar aquest nou pla.

2

COMISSIÓ INTERDEPARTAMENTAL
D'IMMIGRACIÓ

2.1. COMPOSICIÓ I FUNCIONS

El 19 de novembre de 1993 es va publicar al DOGC el Decret 275/1993, de 28 de setembre, de creació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració. Aquesta Comissió estava composta per:

- President: el/la titular de Benestar Social
- Vocals: un/a representant amb rang de director general, de cadascun dels departaments següents:
 - Presidència
 - Governació
 - Ensenyament
 - Cultura
 - Sanitat i Seguretat Social
 - Política Territorial i Obres Públiques
 - Agricultura, Ramaderia i Pesca
 - Treball
 - Justícia
 - Benestar Social
- Secretari/ària.

La Comissió té les funcions següents:

- a) Proposar actuacions als diferents departaments de la Generalitat, en el marc del Pla interdepartamental d'immigració.
- b) Dirigir i supervisar l'aplicació del Pla interdepartamental d'immigració.
- c) Establir les relacions institucionals necessàries per a la coordinació de les diverses actuacions.
- d) Elaborar informes i formular recomanacions als departaments de la Generalitat sobre matèries relatives a la situació dels immigrants.
- e) Recopilar informació i documentació sobre la situació actual dels immigrants a Catalunya.
- f) Vetllar pel compliment de la normativa dictada en la matèria, i també dels tractats i convenis internacionals, de les decisions adoptades per les institucions comunitàries europees i les del Consell d'Europa.
- g) Coordinar i potenciar les diferents iniciatives relatives a aquest àmbit.

El 6 d'agost de 1998 es va publicar al DOGC el Decret 194/1998, de 30 de juliol, de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor. Aquest Decret estableix la possibilitat de crear comissions territorials per cadascun dels àmbits territorials derivats de la divisió administrativa prevista per a l'exercici de les funcions de les delegacions territorials del Govern.

El 10 de juliol de 2000 es va publicar al DOGC el Decret 228/2000, de 26 de juliol, pel qual es modifica el Decret 194/1998, de 30 de juliol, de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor. Aquest Decret té un article únic que modifica la composició de la Comissió Interdepartamental d'Immigració, afegeix dues funcions més a aquesta Comissió, estableix que l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació (ICM) assessorarà la Comissió en la reflexió sobre les perspectives de la immigració a Catalunya, el coneixement de les seves característiques socials i culturals, així com la dels països d'origen de l'àrea mediterrània, i l'assessorarà en l'elaboració de polítiques d'integració i de formació. Finalment, el Decret estableix que el Consell Assessor d'Immigració passa a denominar-se Consell Assessor dels Assumptes Socials de la Immigració. La Comissió Interdepartamental d'Immigració està composta per:

- President: el/la titular del Departament de la Presidència.
- Vicepresident pels afers territorials: el/la titular del Departament de Governació i Relacions institucionals.
- Vicepresident pels afers socials: el/la titular del Departament de Benestar Social.

- Vocals: un/a representant amb rang de director general, de cadascun dels departaments següents:
 - Presidència
 - Governació i Relacions Institucionals
 - Ensenyament
 - Cultura
 - Sanitat i Seguretat Social
 - Política Territorial i Obres Públiques
 - Agricultura, Ramaderia i Pesca
 - Indústria, Comerç i Turisme
 - Treball
 - Justícia
 - Benestar Social
 - Interior
- Secretari/ària.

La Comissió passa a tenir dues funcions més respecte a l'anterior:

- h) Informar al Govern en relació a la distribució i assentament territorials dels fluxos immigratoris.
- i) Informar el Govern de les necessitats referents al factor humà immigrant en els diferents sectors de la producció catalana.

2.2. TASQUES DUTES A TERME

La Comissió Interdepartamental d'Immigració, des de la seva creació, s'ha reunit dotze vegades, amb els ordres del dia següents:

- Reunió del 23 de novembre de 1993:
 1. Constitució de la Comissió Interdepartamental d'Immigració.
 2. Informació sobre l'aprovació del Pla interdepartamental d'immigració pel Govern. Previsions relatives al seu desenvolupament.
 3. Informació per part dels membres de la Comissió sobre les previsions de desenvolupament dels programes aprovats.
 4. Creació d'un grup de treball amb representants de cada departament, coordinat per l'Òrgan Tècnic de la Comissió.
 5. Consell Assessor d'Immigració: constitució i convocatòria.
 6. Relació amb les organitzacions sindicals.
 7. Torn obert de paraules.

- Reunió del 21 de juny de 1994:
 1. Presentació de *l'Informe sobre el Pla interdepartamental d'immigració: anàlisi, avaluació i recomanacions*.
 2. Nous programes i actuacions per desenvolupar
 3. Consell Assessor d'Immigració: modificació i propera constitució.
 4. Torn obert de paraules.

- Reunió del 24 de març de 1995:
 1. Presentació del Dictamen sobre els drets dels immigrants estrangers, encarregat a la Càtedra de Dret Internacional Privat de la Universitat de Barcelona.
 2. Informació sobre la constitució del Consell Assessor d'Immigració, i dels temes que es preveuen tractar en properes sessions: ensenyament, sanitat, justícia i altres.
 3. Informació sobre l'aprovació per acord de Govern de nous programes del Pla interdepartamental d'immigració, corresponents al Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i al Departament de Benestar Social.
 4. Seguiment de l'execució dels programes previstos en el Pla interdepartamental d'immigració.
 5. Presentació dels actes previstos en commemoració de l'Any Internacional per a la Tolerància.
 6. Informació sobre el *Pla per a la integració social dels immigrants del Ministeri d'Afers Socials*.
 7. Altres.
 8. Torn obert de paraules.

- Reunió del 4 d'octubre de 1995:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació del document *Balanç de les actuacions realitzades des de l'aprovació del Pla interdepartamental d'immigració*.
 3. Informació sobre el programa de normalització lingüística a col·lectius d'immigració estrangers del Pla general de normalització lingüística.
 4. Informació sobre les tasques del Consell Assessor d'Immigració, i dels temes que es preveuen tractar en properes sessions: ensenyament, sanitat, campanya dels temporers a Lleida, justícia i altres.
 5. Torn obert de paraules.

- Reunió del 16 d'abril de 1996:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Informació sobre la creació d'una ponència en el marc del Consell Assessor d'Immigració per tractar el tema de la normalització lingüística dels immigrants estrangers.
 3. Presentació de l'informe sobre la situació dels immigrants estrangers als cen-

tres penitenciaris de Catalunya, de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació, i de les propostes i recomanacions formulades pel Consell Assessor d'Immigració d'acord amb aquest informe, en resposta a la Moció 81/IV del Parlament de Catalunya.

4. Presentació de les actuacions que s'estan desenvolupant per tal d'acollir els acords presos en el Conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques en els mitjans de comunicació.
5. Informació sobre les previsions d'actuació de la Generalitat sobre la situació dels treballadors temporers estrangers amb vista a la propera campanya de fruita a Lleida.
6. Torn obert de paraules.

- Reunió del 5 de desembre de 1996:

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
2. Presentació de l'esborrany de *l'Informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. Anàlisi, avaluació i recomanacions*.
3. Presentació de l'informe presentat al Síndic de Greuges sobre el grau d'execució del Pla interdepartamental d'immigració.
4. Presentació de l'informe elaborat pel grup de treball de normalització lingüística.
5. Presentació de les conclusions de les *Jornades sobre el tractament de les minories ètniques als mitjans de comunicació de Catalunya*, i de l'estudi que sobre aquest tema ha elaborat la Universitat Autònoma de Barcelona.
6. Previsió per part dels diferents departaments de les actuacions per fer en el marc de l'Any Europeu contra el Racisme.
7. Torn obert de paraules.

- Reunió del 6 de febrer de 1997:

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
2. Presentació de les actuacions que han de desenvolupar els departaments amb motiu de l'Any Europeu contra el Racisme.
3. Aprovació, si escau, de *l'Informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. Anàlisi, avaluació i recomanacions. 1993-1996*.
4. Proposta de nous programes interdepartamentals per a presentar al Govern:
 - Any Europeu contra el Racisme.
 - Ensenyament de la llengua i la cultura catalana als immigrants que tenen dificultats especials.

- Immigració a Internet.
 - Promoció associativa.
 - 5. Aprovació, si escau, de *l'Informe sobre la normalització lingüística dels immigrants estrangers*.
 - 6. Torn obert de paraules.
- Reunió del 19 de novembre de 1997:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Conclusions de les jornades *Per una legislació que afavoreixi la integració dels immigrants*.
 3. Participació dels departaments en els programes de promoció associativa que es desenvoluparan en diferents territoris.
 4. Informació per a l'elaboració del balanç de les actuacions desenvolupades.
 5. Informació sobre *L'arrelament de la immigració en el territori i la comunitat d'acollida. Jornades de treball sobre la intervenció amb població immigrada*.
 6. Proposta de realització d'unes jornades sobre integració laboral dels immigrants estrangers.
 7. Presentació de les actuacions desenvolupades amb motiu de l'Any Europeu contra el Racisme.
 8. Torn obert de paraules.
- Reunió del 7 de maig de 1998:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de *l'Informe sobre el desenvolupament de l'Pla interdepartamental d'immigració, 1993-1997*.
 3. Presentació de la Proposició de Llei orgànica de mesures per afavorir una major protecció i integració dels immigrants, presentada al Congrés de Diputats pel grup parlamentari de Convergència i Unió el dia 6 de març de 1998.
 4. Presentació de la proposta de manifest del Consell Assessor d'Immigració.
 5. Torn obert de paraules.
- Reunió del 12 de gener de 1999
 1. Informació per a l'elaboració del balanç de les actuacions desenvolupades durant l'any 1998.

2. Propostes de coordinació sectorial.
 3. Els plans comarcals d'acollida i promoció dels immigrants no comunitaris previstos per a 1999.
 4. Ampliació del contingut de la pàgina del Pla interdepartamental d'immigració a internet.
 5. Torn obert de paraules.
- Reunió del 20 d'abril de 1999
 1. Presentació de *l'Informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. 1993-1998*.
 2. Proposta de designació d'un grup d'experts encarregat de l'estudi de les necessitats religioses de la població immigrant a Catalunya.
 3. Informació dels temes tractats en les reunions de la Comissió Territorial d'Immigració de Girona
 4. Presentació de la Campanya per Kosovo.
 5. Torn obert de paraules.
 - Reunió del 29 de febrer de 2000
 1. Informació de la presidenta.
 2. Anàlisi de la incidència en l'àmbit de competències de la Generalitat de Catalunya de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.
 3. Informació sobre les tasques realitzades per la Comissió de Treball per a l'estudi dels temes relacionats amb l'Islam a Catalunya.
 4. Composició del grup de treball per a elaborar el nou Pla interdepartamental d'immigració per al període 2000-2005.
 5. Torn obert de paraules.

Seguint l'acord pres per la Comissió Interdepartamental d'Immigració del dia 20 d'abril, es va constituir la Comissió de treball per a l'anàlisi dels aspectes de la cultura islàmica que incideixen en la integració dels immigrants a Catalunya. Aquesta Comissió s'ha reunit dues vegades amb els punts de l'ordre del dia següents:

- Reunió del 7 de juny de 1999
 1. Constitució de la Comissió de treball de la Comissió Interdepartamental d'Immigració per a l'anàlisi dels aspectes de la cultura i la religió islàmiques que incideixen en la integració dels immigrants a Catalunya.
 2. Torn obert de paraules.

- Reunió del 19 de juliol de 1999.
 1. Anàlisi dels diferents documents aportats pels membres de la Comissió.
 2. Torn obert de paraules.

2.3. RELACIÓ I EXECUCIÓ DELS PROGRAMES

A continuació es presenten les actuacions que des de l'any 1993, any d'inici del Pla interdepartamental d'immigració, han dut a terme els diferents departaments que componen la Comissió Interdepartamental d'Immigració per acomplir els programes d'aquest Pla. El 30 de novembre de 1999 es van produir canvis en l'adscripció competencial en alguns departaments, tot i això, per a l'elaboració d'aquest informe s'ha seguit l'esquema que el Pla interdepartamental d'immigració establia.

Relació dels programes:

1. Departament de la Presidència:	
1.1. Programa d'atenció a la dona immigrada	27
1.2. Programa de cooperació amb el Tercer Món.....	30
1.3. Cursos sobre els immigrants estrangers als professionals de les administracions.....	31
2. Departament de Governació:	
2.1. Cursos de formació i informació a les policies locals i autonòmica	34
2.2. Atenció a les denúncies i als delictes relacionats amb la immigració.....	37
3. Departament d'Ensenyament:	
3.1. Escolarització dels alumnes immigrants	39
3.2. Ensenyament de la llengua catalana als fills dels immigrants	43
3.3. Formació intercultural per als mestres	45

3.4. Aprenentatge de llengües no europees.....	47
3.5. Elaboració de models orientatius adreçats als autors de llibres de text	48
4. Departament de Cultura:	
4.1. Ensenyament de la llengua catalana als immigrants estrangers adults.....	49
4.2. Publicació d'un vocabulari bàsic àrab-català	51
4.3. Foment de les activitats culturals dels immigrants.....	51
4.4. Formació dels professionals dels centres de normalització lingüística.....	52
4.5. Programa de llengua i cultura catalanes a immigrants no comunitaris.....	53
4.6. Campanya d'informació i sensibilització als responsables d'entitats juvenils.....	53
4.7. Servei d'informació per als immigrants joves.....	55
5. Departament de Sanitat i Seguretat Social:	
5.1. Els immigrants estrangers. Grups d'especial interès sanitari	57
6. Departament de Política Territorial i Obres Públiques:	
6.1. Garantir l'acolliment als ajuts públics per a la compra o la rehabilitació d'habitatges.....	61
6.2. Mesures de foment per a la construcció d'habitatges destinats a lloguer	62
6.3. Noves tipologies d'habitatges de lloguer	63
6.4. Promoció pública d'habitatge	63
6.5. Programa de reparació d'edificis afectats per patologies estructurals	63
6.6. Control de compliment dels nivells mínims d'habitabilitat	63
7. Departament de Treball:	
7.1. Programa d'inserció i formació laboral per a immigrants.....	64
8. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca	
8.1. Formació per a la integració de la immigració al treball en l'àmbit rural	69
8.2. Ajuts per a la millora d'allotjaments amb destinació temporal a empreses agràries	69

9. Departament de Justícia:	
9.1. Participació dels interns estrangers en els programes de rehabilitació.....	71
9.2. Atenció a joves immigrants.....	74
9.3. Atenció a infants immigrants o fills d'immigrants.....	76
9.4. Formació dels professionals del Departament de Justícia.....	79
10. Departament de Benestar Social:	
10.01. Programa de formació d'adults per a persones estrangeres.....	81
10.2. Facilitar l'accés als ajuts personalitzats a l'allotjament.....	82
10.3. Visquem la diversitat.....	83
10.4. Accés al Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció.....	85
10.5. Edició d'una guia informativa adreçada als immigrants.....	86
10.6. Edició d'una guia dirigida als professionals sobre els drets dels immigrants.....	86
10.7. Cursos de formació als professionals de serveis socials d'atenció primària.....	86
10.8. Prospecció de les necessitats socials dels immigrants que van a serveis socials.....	87
10.9. Sessions informatives al personal dels menjadors socials.....	88
10.10. Programa de mediació en el lloguer d'habitatges privats per a immigrants.....	88
10.11. Programa de promoció associativa.....	89
10.12. Programa d'immigració estrangera a internet.....	93
11. Altres programes i actuacions.....	100

2.3.1. Departament de la Presidència

Programa 1.1

Programa d'atenció a la dona immigrada

Les actuacions que l'Institut Català de la Dona ha realitzat han estat les següents:

Any 1992:

Realització de l'estudi *Dones immigrades: gènere i estrangeria*.

Any 1993:

Realització de l'estudi *Les gitanes i les immigrades del Tercer Món*.

Any 1994:

- Col·laboració en l'organització de les *Jornades sobre les dones immigrades: les dones immigrades desafien la seva invisibilitat*, que van tenir lloc a Barcelona els dies 15, 16 i 17 d'abril de 1995. Conveni signat amb l'Ajuntament de Barcelona.
- Publicació del 1r. Premi de Narrativa Montserrat Roig: *A cara descoberta. Ser dona marroquina i viure a Catalunya*. Conveni amb la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Signatura d'un conveni de col·laboració amb el Grup d'Estudis Euroàrabs per a la realització del Seminari *La dona al context de l'Islam actual*.

- Subvenció a l'Associació Catalano-ecuatoriana de Mujeres (ACEM).
- Cicle de conferències sobre les dones maies de Guatemala.
- Xerrades i taules rodones sobre les dones saharianes.

Any 1995:

Subvenció a les entitats :

- Consell Comarcal del Tarragonès per a la realització d'un programa de ràdio adreçat a dones immigrades.
- Lliga catalana per a la promoció i integració de la minoria negra espanyola.
- Associació Cultural Rhombe de Barcelona.
- Xerrades i taules rodones sobre les dones bòsnies.
- Xerrades i taules rodones sobre les dones d'Algèria.
- Il Cicle de conferències AxA sobre cooperació i desenvolupament. Africanes per Àfrica.

Any 1996:

Subvenció a les entitats següents:

- Associació d'Immigrants i Amics de Sant Pere Pescador i comarques AL-JAMAA.
- Lliga catalana per a la promoció i integració de la minoria negra espanyola.
- Fundació privada catalana AKWABA.
- Associació Cultural Rhombe de Barcelona.

Any 1997:

Convocatòria del Premi fotogràfic Maria Rúbies contra el racisme.

Any 1998:

Col·laboració en la realització d'un seguit d'activitats que tenien per objectiu aprofundir en el coneixement i les problemàtiques de les dones immigrades.

Bàsicament, a través de diferents jornades i seminaris, s'ha volgut introduir la perspectiva de gènere dins de l'estudi de la marginació atès que, fins fa pocs anys, les dones immigrants rarament havien estat objecte d'estudi de manera específica ni tampoc s'havien tingut en compte les especificitats d'aquest tipus d'immigració.

Tanmateix, estudiar el fenomen de la immigració femenina no radica només en l'estudi de les seves problemàtiques quan arriben al país de destí, sinó, també, a

aproximar-nos a la realitat i a l'especificitat de les dones dins de la seva pròpia cultura, fent una especial incidència en les qüestions relacionades amb la construcció social del gènere.

a. Seminari «Dona i migració a la Mediterrània Occidental»

Aquest seminari va ser organitzat pel Campus Universitari de la Mediterrània i l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació, en col·laboració amb l'Institut Català de la Dona, l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional, la Comissió Europea, el Programa Mediterrani de la UNESCO i Iberia.

Es va realitzar a Barcelona el 2 de novembre de 1998, amb l'objectiu d'aproximar-nos específicament al fenomen de la migració femenina, que al llarg de la dècada ha sofert notables modificacions i ha esdevingut un dels grans reptes de les societats de l'àrea mediterrània.

b. Universitat d'Estiu de la Dona

La sisena edició de la Universitat d'Estiu de la Dona, duta a terme entre el 16 i el 19 de juny de 1998, va estar dedicada a les dones creadores de la Mediterrània. Sota el lema *Diàleg per la pau*, i durant 4 jornades, dones d'ambdues ribes de la Mediterrània que estan desenvolupant tasques en diferents àmbits de la cultura (escriptores, cineastes, actrius, polítiques, etc.) van intercanviar reflexions, coneixements i experiències al voltant del paper de les dones en la construcció de la Mediterrània i, especialment, en la construcció d'una Mediterrània de pau i progrés.

c. Jornades de solidaritat amb les dones d'arreu

- Fòrum de solidaritat amb la dona sahariana, realitzat al febrer de 1998, amb l'objectiu d'informar i sensibilitzar el poble català sobre la realitat del poble saharià i per donar a conèixer el paper que estan fent les dones. En aquest fòrum van participar: l'Institut Català de la Dona, l'Ajuntament de Barcelona, l'Associació ACAPS, l'Associació UNMS i la Diputació de Barcelona.
- Setmana cultural de solidaritat amb la dona algeriana, duta a terme també al febrer de 1998, per donar a conèixer el paper de les dones en el conflicte algerià, especialment com a agents de pau i transmissores dels principis d'igualtat. L'organització de la Setmana va anar a càrrec, conjuntament, de l'Institut Català de la Dona, l'Ajuntament de Barcelona, la Diputació de Barcelona,

l'Ajuntament de Cornellà, i es va comptar, també, amb la col·laboració del Centre Cívic La Sedeta i de la Creu Roja de Cornellà.

A més, s'ofereix a les associacions de dones immigrades la possibilitat d'assistir als cursos de formació que l'Institut Català de la Dona organitza des del 1989 arreu de Catalunya.

Any 1999:

L'Institut Català de la Dona ha organitzat el Curs *La cultura mediterrània del poder. Relacions de gènere. Antics i nous models* dins del Campus Universitari de la Mediterrània.

També ha continuat amb la VII Universitat d'Estiu de la Dona que, sota el títol *El segle de les dones de la Mediterrània*, va aplegar 500 participants i 35 ponents de 14 països de l'àrea mediterrània. També ha col·laborat en la campanya *Catalunya per Kosovo* en la tramesa d'informació a les associacions de dones de Catalunya.

Ha realitzat dues publicacions: *La dona al Marroc* en col·laboració amb la Fundació Catalana de Gas, i *Dona i migració a la Mediterrània occidental*, coeditada amb l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació.

A més, ha subvencionat per a la realització de programes adreçats a la dona immigrada a les entitats sense finalitat de lucre següents:

- Flores x Maíz, associació d'artistes en ajuda per al Tercer Món
- Associació per al Pla Integral del Casc Antic
- Associació de Planificació Familiar de Catalunya i Balears
- Dona, Joves Nacionalistes per la Igualtat
- Associació Salut i Família

Programa 1.2¹

Política de cooperació amb el Tercer Món, tant directament (efectuant-se als països en concret), com indirecta (potenciant la formació professional d'aquells immigrants disposats a retornar, aplicar i desenvolupar els coneixements apresos)

1. El 30 de novembre de 1999 passa al Departament de Governació i Relacions Institucionals.

L'11 de juliol de 1995 es va publicar el Decret 201/1995, de creació del Consell Assessor de Cooperació al Desenvolupament, el qual ja s'ha reunit diverses vegades.

Programa 1.3²

Cursos de formació sobre els immigrants estrangers a Catalunya dirigit als professionals que treballen a les administracions públiques catalanes en l'atenció al públic, als quadres directius i als professionals especialistes en alguna matèria relacionada directament o indirecta amb la immigració estrangera

Aquest programa s'ha portat a terme des dels diferents departaments; cada un ha organitzat cursos o seminaris sobre el tema de la immigració per als seus professionals i ha concretat les exposicions a les necessitats de cada grup professional. Així, s'han fet els cursos següents:

- Departament de Governació: policia local i autonòmica.
- Departament d'Ensenyament: professionals de l'ensenyament.
- Departament de Cultura: professionals dels centres de normalització lingüística.
- Departament de Sanitat i Seguretat Social: diversos professionals de la salut.
- Departament de Justícia: professionals de protecció jurídica del menor.
- Departament de Benestar Social:
 - Professionals dels serveis socials d'atenció primària.
 - Professionals dels centres de formació d'adults.
 - Professionals de les oficines de Benestar Social.

A més, l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació va organitzar l'any 1998 el Curs de postgrau *El Magrib actual i els reptes de futur*.

L'any 1999 va dur a terme els cursos i seminaris següents:

1. Reflexió sobre la interculturalitat de Catalunya

L'any 1999, amb motiu dels treballs preparatoris del Simposi Internacional sobre reptes de la Interculturalitat a la Mediterrània, l'Institut Català de la Mediterrània va

2. El 30 de novembre de 1999 passa al Departament de Governació i Relacions Institucionals.

constituir un grup de reflexió sobre la interculturalitat a Catalunya. Aquest grup té com a principal objectiu l'anàlisi i el debat de les principals qüestions que des de diferents nivells i àmbits planteja l'emergència de la realitat pluricultural a casa nostra.

L'objectiu era que després del Simposi Internacional es consolidés el grup de reflexió format per una quinzena de personalitats, agents socials (sindicats, església, associacions), professionals i estudiosos de diferents àmbits (la història, el dret, la sociologia, la política, l'ensenyament,...). És prevista la publicació dels resultats dels treballs.

2. Estratègies d'educació intercultural a Europa

Curs celebrat a Barcelona de febrer a maig de 1999 i organitzat conjuntament amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. L'objectiu que es pretenia assolir era poder fer una anàlisi comparada de les principals problemàtiques viscudes pels nens i joves provinents de la immigració en edat d'escolarització a les escoles europees, de les diverses estratègies i polítiques que, des del marc legal i institucional, s'estan duent a terme tant a escala nacional com descentralitzadament, així com fer un repàs de les diverses pràctiques que en aquest moment s'estan aplicant a Europa.

3. Curs Magrebins a l'Escola

Del 6 al 10 de setembre de 1999 es va impartir la segona edició del *Curs Magrebins a l'escola*, realitzat dins del Campus Universitari de la Mediterrània i organitzat per l'Institut Català de la Mediterrània (ICM) i el Centre Cultural Ibn Batuta. Amb el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, pretenia analitzar des d'un punt de vista pràctic la situació i les principals inquietuds dels estudiants magrebins a les escoles catalanes.

4. Jornades sobre Cruïlles decisives del futur del Mediterrani

Demografia, legislació migratòria, societat civil, agricultura, medi ambient, tecnologia i comerç, són factors estratègics als quals s'enfronten les societats euromediterrànies en aquest tombant de segle. Durant les Jornades, organitzades en forma de taules rodones, es va debatre sobre les tendències, els elements de futur i els reptes més importants, tant en el camp social com en el de la presa de decisions. Recolzades per la presentació d'estudis localitzats en cadascuna de les temàtiques, les jor-

nades van comptar amb la participació de diferents experts i agents implicats, tant d'àmbit local com internacional.

5. Reforma de la Llei d'estrangeria: una oportunitat per a la integració dels immigrants

El 21 de juny de 1999 va tenir lloc una Jornada sobre el tema de les lleis d'estrangeria europees, que es van comparar amb el cas espanyol. Va ser, en realitat, mitja jornada, la primera part de la qual tenia un caire més comparatiu sobre les lleis d'estrangeria i una segona part més específica sobre actuacions en matèria d'estrangeria, a la qual es varen convidar agents catalans.

6. Taula rodona Dona i immigració a la Mediterrània occidental

Va tenir lloc el 15 de novembre de 1999; aquest acte es va organitzar amb motiu de la presentació del llibre *Dona i immigració a la Mediterrània occidental*, de l'Editorial Proa.

2.3.2. Departament de Governació³

Programa 2.1

Realització de cursos de formació i informació sobre els immigrants estrangers a Catalunya a les policies locals i autonòmica de Catalunya

Activitats realitzades des de l'Escola de Policia de Catalunya

L'Escola de Policia de Catalunya ha dut a terme diferents activitats adreçades a fomentar la tolerància i el respecte escrupolós dels drets de les persones immigrades a Catalunya.

1. Curs de formació bàsica

L'objectiu del Curs de formació bàsica, iniciat l'any 1997, és capacitar els futurs agents de policia per dur a terme –en el si de la comunitat i amb un respecte escrupolós als drets humans– les tasques policials de protecció i seguretat, de trànsit i transport, judicial i d'investigació, i administrativa amb el fi de millorar la seguretat i l'harmonia ciutadanes.

- a) Del programa d'aquest curs, cal destacar les assignatures següents:
 - Dret constitucional
 - Drets humans i deontologia
 - Psicologia social
 - Estructura social a Catalunya

3. El 30 de novembre de 1999 passa al Departament d'Interior.

- Coneixement del territori
- Història de Catalunya
- Seguretat ciutadana
- Tècniques d'autocontrol i d'actuació impersonal
- b) Aplicacions interdisciplinàries sobre casos de pluralitat cultural amb participació de membres de la Federació Catalana de Col·lectius d'Immigrants (juny 1999).
- c) Seminari sobre multiculturalisme a la Catalunya actual (1998-1999 i 1999-2000). Hi participaren, entre altres, representants del Centre Unesco, Càritas, SOS Racisme i l'Associació Sociocultural Ibn Batuta.

2. Curs de sergent (de l'1 al 23 de març de 1999)

L'objectiu d'aquest curs és capacitar els futurs sergents dels cossos de policia de Catalunya per a dur a terme les tasques pròpies del primer nivell de comandament de l'escala intermèdia, sempre en el si de la comunitat, amb un respecte escrupolós als drets dels ciutadans i d'acord amb les exigències de la nostra societat.

El curs de sergent inclou una assignatura d'intervenció amb minories on es fa una anàlisi dels fets diferencials i es treballen tècniques de canvis d'actitud vers la discriminació. Aquesta assignatura té una durada de 12 hores.

3. Grup de treball del projecte NPAP (Ngos and Police Against Prejudice)

Es tracta d'un projecte europeu que, amb el suport de la Direcció General V de la Comissió Europea, a Catalunya ha estat liderat de manera conjunta pel centre Unesco i l'Escola de Policia de Catalunya. El grup de treball d'aquest projecte ha comptat amb la participació de membres de diferents cossos policíacs presents a Catalunya, diverses ONG, i també membres i associacions de minories ètniques. Té com a objectiu elaborar, a partir del coneixement de la realitat de les minories ètniques a Catalunya, programes de formació policíaca que millorin la relació entre la policia i aquestes minories, de manera que la policia exerceixi de via d'atenuació o de canalització d'hipotètics conflictes que puguin aparèixer. El resultat final del programa serà (i de fet ho està essent), la concreció de nous cursos de formació adreçats a la formació de la policia i el redisseny dels ja existents. Les ONG i els membres de les minories ètniques han pres part activa en el desenvolupament d'aquesta nova formació. El projecte es va iniciar el mes de novembre de 1997 i va finalitzar el mes d'octubre de 1999. La darrera trobada internacional del projecte NAPAP va tenir

lloc a Barcelona (amb inauguració i cloenda a l'Escola de Policia de Catalunya) del dia 30 de setembre al 2 d'octubre.

4. Traducció i presentació de la Carta de Rotterdam

El 12 de març de 1999, va tenir lloc la presentació de la versió catalana de la Carta de Rotterdam *Una policia per a una societat multiètnica*, al Museu d'Història de Catalunya. La Carta de Rotterdam es va presentar per primera vegada l'any 1996 a la ciutat que li dona nom. Des d'aleshores diversos països d'Europa l'han subscrit i traduït als seus idiomes respectius. Amb relació al nostre país, el compromís adquirit esdevé una clara mostra d'adequar-nos a la realitat cada vegada més pluricultural que configura la societat catalana.

5. Seminari sobre cultura islàmica

Aquest seminari té com a objectiu conèixer els principals valors inspiradors de la cultura islàmica per tal de facilitar una millor comprensió de les actituds i els comportaments de les persones que la professen. El seminari va constar de 20 hores i es va realitzar el mes de maig de 1999. Van participar-hi com a professors representants del CIDOB, Càritas, Fundació Ciutat de Viladecans i l'Associació IBN Batuta.

6. Festa Cultural Gitana

El dia 8 de febrer de 1999 es va celebrar la Festa Cultural Gitana, que va comptar amb la presència de diversos membres de la comunitat gitana, policies i ONG.

7. Integració al Grup Europeu de Policia Multicultural

L'Escola de Policia de Catalunya va enviar un representant a la reunió anual del Grup Europeu de Policia Multicultural (EGPM) que va tenir lloc a Warnsveld (Països Baixos), del 30 de juny al 4 de juliol de 1999. Pertanyen a aquest grup representants de The Police Staff College a Bramshill (Regne Unit), de les escoles de policia de Dinamarca, Noruega, Suècia i els Països Baixos, membres de la policia alemanya, i el Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding de Bèlgica.

L'Escola de Policia de Catalunya va incorporar-se com a membre del grup i va ser proposada com a organitzadora de la reunió de l'any 2000. Es va parlar de la possible integració en la reunió de l'any 2000 d'un representant de la policia austríaca i de l'escola de policia de Finlàndia.

Programa 2.2

Atenció a les denúncies i als delictes relacionats amb la immigració estrangera

L'evolució del nostre entorn social, considerant la policia com a part de la mateixa societat, exigeix funcionar amb línies d'actuació policial avançades, superant la històrica policia reactiva, que reaccionava tan sols quan l'eventualitat ja s'havia produït. Avui, el ciutadà fa una demanda molt més diversa de la institució policial.

Per aquest motiu, l'enfocament que es requereix suposa partir d'un model policial més preventiu. La policia preventiva és aquella adreçada a la solució i prevenció de problemes de seguretat, amb una forta col·laboració amb la comunitat i centrada en la qualitat del servei. Aquesta línia permet identificar i solucionar ràpidament els problemes en la seva fase inicial gràcies a la col·laboració mútua que afavoreix un clima de confiança que recolza les activitats policials. El contacte estret entre la policia i la comunitat és imprescindible i dona una nova dimensió a les activitats de prevenció de la delinqüència.

En aquest context, s'han dut a terme les activitats següents:

- a) Explotació de les dades informàtiques policials.
- b) Elaboració de mapes de zones de risc.
- c) Estudi de les experiències viscudes per altres països europeus que es troben en fases més avançades. Aprofitar la informació que es deriva de l'èxit o el fracàs d'altres iniciatives.
- d) Contactes amb la comunitat. En aquest punt cal destacar que la Policia de la Generalitat-Mossos d'Esquadra estableix reunions amb associacions d'immigrants. Durant l'any 2000, les diverses àrees bàsiques policials de la regió policial de Girona han mantingut les reunions següents:
 - ABP La Bisbal: contactes amb les associacions d'immigrants ASDIQA i GRAMC, així com també amb l'imam de la mesquita de Palafrugell.
 - ABP Figueres: reunió amb l'associació Kawral Fuladu, i amb l'Associació de Magrebins de l'Alt Empordà.
 - ABP Garrotxa: reunió amb l'Associació Jama kafo i amb l'Associació Marginis.
 - ABP S. Feliu de Guíxols: contactes amb el col·lectiu d'immigrants de Sant Feliu de Guíxols.
 - ABP Sta. Coloma de Farners: reunió amb l'associació Samba Kubally, amb el Casal Intercultural al Riff i Mesquita, amb el Món Saharai i amb la Junta Africana.

- ABP Ripollès: en no existir cap col·lectiu o associació constituïda, s'ha contactat amb tres persones immigrants coneixedores de la majoria de magrebins que viuen al Ripollès.
- ABP Roses: Contactes amb l'Associació de Magrebins de l'Alt Empordà i amb l'Associació Al-FITAK.
- ABP Vic: reunions amb el Centre Islàmic de Vic, amb l'associació AMIC, amb el Centre Islàmic de Manlleu i amb l'Associació d'Immigrants Magrebins Jamaeiat Essalam.

A més, el Departament de Benestar Social té signat un conveni de col·laboració amb l'entitat SOS Racisme per a una oficina de denúncies, que treballa amb les policies locals i autonòmiques.

2.3.3. Departament d'Ensenyament

Programa 3.1

Escolarització dels alumnes immigrants

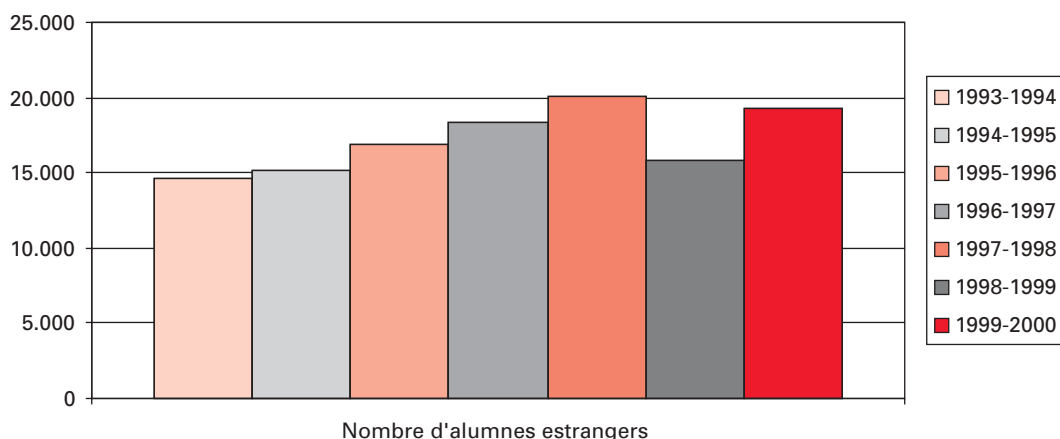
La Generalitat de Catalunya ha tingut sempre una política clara pel que fa al reconeixement del dret de tots els infants a l'educació, sigui quina sigui la situació administrativa dels seus pares. Fins i tot, en el cas d'alumnes immigrants extracomunitaris o fills d'aquests immigrants sense permís de residència al nostre país.

Juntament amb aquest, l'altre objectiu és evitar sempre que es pugui les concentracions artificials d'alumnes fills d'immigrants o autòctons que es troben en situacions socials més desfavorides i a la vegada buscar la millora qualitativa dels centres en perill de guetització mitjançant accions positives.

El Departament d'Ensenyament ha escolaritzat els nens i les nenes immigrants o fills d'immigrants a les escoles catalanes. El nombre d'escolaritzats ha estat el següent:⁴

4. A partir del curs 1998-1999, la metodologia per obtenir les dades dels centres va variar. A partir d'aquesta data no es comptabilitzen els alumnes d'origen estranger amb nacionalitat espanyola.

**Evolució dels alumnes d'origen estranger a les escoles catalanes.
1993-2000**

	1993-94	1994-95	1995-96	1996-97	1997-98	1998-99 ⁵	1999-2000
Alumnat d'origen estranger matriculat en el centres escolars	14.574	15.158	16.921	18.313	20.136	15.860	19.229

Per dur a terme aquests dos grans objectius, la política d'educació intercultural del Departament d'Ensenyament se centra en:

a) Informació a les famílies immigrants novingudes a Catalunya amb fills en edat escolar

Cada curs escolar, es fa una edició de fullets informatius en diferents llengües (català, castellà, àrab, francès, anglès i xinès), per tal de facilitar informació a les famílies sobre l'estructura del nostre sistema educatiu, el procés de matriculació dels infants en els centres educatius, l'obligatorietat d'assistir a classes i els objectius de l'ensenyament obligatori. El curs 1999-2000 es van editar un total de 22.350 fullets.

La distribució d'aquests fullets es fa a través de les delegacions territorials d'Ensenyament, centres i serveis educatius, organitzacions i col·lectius d'immigrants, subdelegacions del Govern, Departament de Benestar Social i ajuntaments amb més presència d'immigració.

5. A partir del curs 1998-99, la metodologia per obtenir les dades dels centres va variar. A partir d'aquesta data no es comptabilitzen els alumnes d'origen estranger amb nacionalitat espanyola.

b) Servei d'orientació a les famílies i traductors

El curs 1997-98 es va posar en marxa un servei de traducció adreçat a les famílies nouvingudes que desconeixen les llengües oficials de Catalunya i tenen fills en edat escolar. Aquest servei es porta a terme amb la col·laboració de diferents col·lectius i organitzacions que treballen amb immigrants i els traductors són persones que coneixen la llengua i la cultura del país de la família nouvinguda. Aquest servei preveu dues actuacions possibles:

- La presència d'un traductor que ajudi les famílies en tot el procés de matrícula dels seus fills i que els orienti.
- La presència d'un traductor quan sigui necessari realitzar un informe i/o quan els pares hagin d'assistir a entrevistes convocades pel centre i no puguin expressar-se perquè acaben d'arribar i no dominen les llengües oficials del país.

c) Ajuts econòmics per a l'adquisició de materials i llibres de text

El Departament d'Ensenyament concedeix ajuts per a la compra de llibres i material didàctic per a alumnes fills de famílies amb greus mancances socioeconòmiques i acollits al Programa d'educació compensatòria. Aquests ajuts van destinats als centres i, per tant, en poden ser beneficiaris els alumnes immigrants que presenten fortes mancances socioeconòmiques, independentment de la situació administrativa de la família.

Els ajuts de menjador es destinen, sense cap tipus de discriminació, a alumnes amb fortes mancances socioeconòmiques i que resideixen en el mateix municipi del centre. A més, tots els alumnes que canvien de municipi per raons obligatòries tenen garantit el menjador i el transport escolar.

d) Actuacions de suport a l'escolarització d'alumnat estranger

El programa d'educació compensatòria continua les seves actuacions en la mateixa línia que ha fet fins ara. El curs 1999-2000, compta amb 72 mestres i 5 treballadors socials que actuen en un total de 300 centres de manera intensiva i en uns 200 centres faciliten orientacions més generals.

Algunes de les actuacions que es porten a terme són les següents:

- L'orientació als centres per a elaborar el pla d'acollida.
- L'atenció directa als centres i als alumnes que ho necessiten per tal que rebin una resposta escolar adequada a les seves necessitats.

- L'elaboració de materials didàctics adaptats a les necessitats dels alumnes.
- La col·laboració en activitats de formació i orientació de centres.
- La col·laboració amb altres actuacions que porten a terme els programes i serveis educatius del Departament d'Ensenyament.
- Altres tasques que puguin necessitar la seva intervenció: sol·licitud d'ajuts econòmics, participar en comissions de matriculació, orientar l'escola per tal d'adscriure correctament els alumnes nous d'incorporació tardana que provenen d'altres països, etc.

Delegació territorial	Mestre	Treballadors socials
Barcelona ciutat	13	1
Barcelona comarques	22	1
Baix Llobregat– Anoia	7	1
Vallès Occidental	9	1
Girona	10	0
Tarragona	8	0
Lleida	3	1
Total	72	5

e) Comissió d'estudi de l'escolarització d'alumnat procedent de famílies immigrants

El curs 1998-99 es va constituir una comissió d'experts amb la finalitat d'analitzar la situació d'aquest alumnat, els factors que influeixen en la seva escolaritat, les directrius comunitàries i el marc legislatiu existent (legislació internacional, estatal i catalana referida a aquest àmbit), així com l'elaboració de propostes de millora que es derivessin d'aquest estudi.

La comissió estava constituïda per experts de diferents àmbits: responsables de l'administració educativa, experts procedents d'associacions relacionades amb l'educació intercultural i la lluita contra el racisme i la xenofòbia, i representants d'associacions d'immigrants, experts del món universitari, professors de centres amb experiència en l'escolarització d'aquests alumnes i representants municipals.

L'octubre de 1999 es va finalitzar l'*Informe elaborat per la comissió d'estudi de l'escolarització d'alumnat procedent de famílies immigrants*. Aquest Informe consta de dues parts, una de consideracions generals i una altra de recomanacions.

Quant a les consideracions generals assenyala que s'està davant un col·lectiu molt heterogeni, la qual cosa demana actuacions diverses atenent cada cas. Quant

a les recomanacions destaca l'escolarització de tots els nens i nenes de 3 a 16 anys obligatòriament; fomentar l'educació intercultural i, per tant, la corresponent formació dels professionals de l'ensenyament; l'establiment en cada centre d'un pla d'acollida, de tutories i adaptacions curriculars individualitzades; i l'establiment de planificacions per zones, on es tingui en compte a tota la població. També assenyalava que la concentració d'alumnes d'origen estranger en un centre no és la situació més idònia per al seu èxit escolar, i proposa diferents solucions segons cada situació: la dispersió dels alumnes per tancament del centre, l'enriquiment positiu del centre amb mesures que el permetin destacar per sobre dels altres de la zona i que el facin resultar més atractiu, o bé el repartiment dels alumnes entre tots els centres.

Programa 3.2

Ensenyament de la llengua catalana als fills dels immigrants residents a Catalunya

El Servei d'Ensenyament del Català (SEDEC) ha engegat diferents cursos i tallers en centres amb més presència d'alumnes immigrants per facilitar i accelerar l'aprenentatge del català.

Al curs 1997-1998, es van realitzar les activitats següents:

Per a educació primària:

- 7 tallers de 9 hores setmanals

Per a educació secundària:

- 24 cursos intensius de 70 hores per a alumnes de secundària d'incorporació tardana. Aquests cursos es van fer durant el mes de setembre a les diferents delegacions territorials.
- 28 cursos de 140 hores per a alumnes d'incorporació tardana de llengües no romàniques i 36 cursos de 60 hores per als de llengües romàniques.
- Els assessors de l'equip d'incorporació tardana van realitzar 15 seminaris adreçats als mestres de centres i zones amb més presència d'alumnes immigrants.

Al llarg del curs 1998-1999, es van dur a terme les activitats següents:

Per a l'educació primària:

- 16 tallers de 6 hores setmanals, en els quals hi va haver una participació aproximada de 230 alumnes.

- Contractació de 60 auxiliars de conversa per donar suport a centres que reben alumnes amb desconeixement del català.

Per a l'educació secundària obligatòria:

- 56 tallers d'aprenentatge del català de 6 hores setmanals, en els quals hi va haver la participació aproximada de 600 alumnes.
- 32 tallers de 10 hores setmanals, en els quals hi va haver una participació aproximada de 430 alumnes.
- 13 tallers d'adaptació escolar (TAE) adreçats a alumnes que acaben d'arribar a Catalunya procedents de llengües i cultures molt diferents a la nostra.

En el curs 1999-2000, es va dur a terme:

Per a educació primària:

- 2 seminaris temàtics
- 14 seminaris d'assessorament a l'escola
- 4 tallers d'aprenentatge de la llengua (de 10 hores setmanals)
- 32 tallers de suport temporal (de 6 hores setmanals)
- Auxiliars de conversa per facilitar suport oral (42 hores)
- Atenció lingüística a l'alumnat que segueix el programa d'immersió lingüística (total 90)

Per a educació secundària:

- Tallers d'adaptació escolar i aprenentatges d'instruments bàsics (TAE) adreçats als alumnes que acaben d'arribar a Catalunya procedents de llengües i cultures molt diferents a la nostra (total, 23 TAE) per atendre alumnes de diversos centres.
- Taller d'aprenentatge de la llengua de 10 hores setmanals per atendre alumnes d'un mateix centre (total, 17 tallers).
- Tallers de suport temporal per a l'aprenentatge de la llengua de 6 hores setmanals (total, 61 tallers).
- Cursos intensius de llengua per als alumnes de llengua familiar romànica de 70 hores (total, 7 cursos).

Programa 3.3

Formació intercultural per als mestres de primària i secundària

El Departament d'Ensenyament realitza una sèrie d'activitats relacionades directament amb la millora de l'educació intercultural als centres. Aquestes activitats són:

a) Cursos de formació en educació intercultural

- Les actuacions de formació de professorat sobre educació intercultural formen part del Pla de formació del professorat. L'objectiu és la millora de l'educació intercultural als centres. S'han dut a terme les activitats següents:

Durant el curs 1996-1997 es va acabar la formació específica de 47 professionals formadors en educació intercultural. Aquest curs es va fer en col·laboració amb la Universitat Autònoma de Barcelona i va suposar un cost econòmic de 21 milions de pessetes.

Durant el curs 1998-1999, es varen engegar 11 cursos de 15 hores adreçats a mestres i professors per a sensibilitzar-los sobre l'educació intercultural. Els formadors d'aquests cursos eren professionals que van rebre una formació especial a través del curs que es va realitzar mitjançant un conveni entre el Departament d'Ensenyament i la Universitat Autònoma de Barcelona, concretament la Facultat d'Antropologia.

El curs 1999-2000 s'han realitzat 9 cursos de 15 hores.

	Curs 1998-99	Curs 1999-2000
Maresme	Mataró	Arenys de Mar
Girona	Girona	Girona
Tarragona	Tarragona	Tortosa
Lleida	Lleida	Lleida
Barcelonès	Barcelona L'Hospitalet de Llobregat	Barcelona (2)
Baix Llobregat	Martorell	Gavà
Vallès Oriental-Osona		Mollet
Baix Camp		Reus
Vallès Occidental	Terrassa	

- b) En col·laboració amb l'Institut Català de la Mediterrània d'Estudis i Cooperació (ICM), es va iniciar, el curs 1998-99, un grup de reflexió en què van participar experts de diferents països. També van iniciar-se marxa una sèrie de cursos i conferències sobre immigració i el seu tractament en diferents sistemes educatius de països europeus.

Aquesta activitat anava adreçada especialment al professorat, als mestres, inspectors, educadors i treballadors socials, per reflexionar i debatre aspectes importants sobre l'escolarització dels immigrants:

- Grup de reflexió d'experts en el món àrab
- Curs sobre «Magribins a l'escola»
- Curs sobre «Dones i immigració a la Mediterrània occidental»
- Curs internacional «Polítiques d'educació intercultural a Europa».

Les activitats per al curs 1999-2000 són:

- Sessions específiques sobre la nova Llei d'estrangeria.
- Repetició del Curs «Magribins a l'escola».
- Publicació de les ponències del cicle de conferències: «Polítiques d'educació intercultural a Europa».

c) Actuacions de suport a la docència

- Elaboració de crèdits i materials per a l'ensenyament secundari relacionats amb l'educació intercultural:
 - *Qui són els àrabs?*
 - *Amèrica Llatina: ahir i avui*
 - *Redescobrir Amèrica Llatina*
 - *Àfrica abans de la colonització*
 - *Igualtat per viure, diversitat per conviure*
 - *El dualisme a la Mediterrània: món musulmà, món cristià*
 - *Drets humans i ciutadania*
 - *Els valors de la convivència*
 - *Ètica de la ciència i la tecnologia*
 - *Reflexió i argumentació ètica*
 - Edició d'altres materials

S'ha continuat distribuint el document elaborat pel Departament d'Ensenyament *Educació intercultural. Orientacions per al desplegament d'una educació intercultural al centres*. El contingut d'aquesta publicació tracta els punts següents:

1. Justificació de l'educació intercultural.
2. Concepte i objecte de l'educació intercultural.
3. Importància del professorat.
4. Orientacions per a un currículum intercultural.
5. Exemplificacions pràctiques.

S'ha elaborat una cinta en format vídeo sobre *Caricatures ètniques*.

Edició d'un *Diccionari visual català-àrab*. Eina molt útil per a facilitar la comunicació amb l'alumnat que acaba d'arribar i no coneix les llengües oficials del país. Actualment s'està treballant en l'elaboració d'un material semblant en xinès i urdú.

- Pàgina web

S'ha introduït dins de la web del Departament (Programa d'informàtica educativa) un apartat sobre diversitat cultural que poden consultar tots els centres que tenen accés a Internet; l'adreça és: <http://www.xtec.es>.

S'ha tramès als centres de recursos pedagògics llistes de materials existents sobre diferents aspectes d'educació intercultural i educació no racista.

- Fons documental als centres de recursos pedagògics:

A través dels centres de recursos pedagògics (CRP) es pot accedir als materials de la base de dades documental, on tots els centres educatius poden trobar abundant bibliografia i materials sobre aquest tema.

Programa 3.4

Aprenentatge de llengües no europees

Anualment se signen convenis perquè diferents associacions puguin oferir cursos de llengües i cultures no europees en horari extraescolar. En concret, el Departament d'Ensenyament ha signat convenis de col·laboració amb:

- L'Associació Bayt Al-Thaqafa, que imparteix classes de llengua i cultura àrabs en horari extraescolar. Per aquestes classes passen aproximadament 325 alumnes per any i es desenvolupen en diferents localitats: Barcelona (Casc Antic, Raval i Trinitat Vella), Sant Vicenç dels Horts, Viladecans, l'Hospitalet de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Terrassa i Mataró. A més de les classes, l'Associació disposa de serveis de consulta i assessorament sobre diferents aspectes relacionats amb la immigració, realitza jornades culturals i participa en activitats de formació de professionals. L'import del conveni és de 3.000.000 de pessetes.
- Associació SERGI de Girona: realitza activitats de formació en el camp de la pedagogia social i l'educació intercultural; així mateix, elabora i publica materials, i ofereix classes en llengua i cultura àrabs. L'import de la subvenció atorgada és de 4.000.000 de pessetes.

Altres institucions han col·laborat en l'elaboració de crèdits variables destinats a educació secundària.

Programa 3.5

Elaboració de models orientatius adreçats a autors de llibres de text i material didàctic per tal d'evitar qualsevol referència discriminatòria vers les cultures extraeuropees

Els criteris i les orientacions per tal d'evitar qualsevol tipus de discriminació són els que estan implícits en els objectius i continguts del currículum i, en particular, en les seves orientacions didàctiques. Els objectius, els continguts i les orientacions estan a disposició de tots els centres educatius, de les editorials i de les persones que elaboren materials didàctics i llibres de text.

El criteri bàsic per a l'homologació de llibres de text i materials curriculars és el que s'indica a l'article 4 del Decret 69/1993: «seran també condicions necessàries per homologar els llibres de text la superació d'estereotips discriminatoris, el respecte a les cultures, el foment dels drets humans i de la igualtat d'oportunitats, etc.».

Així doncs, en el procés d'homologació dels llibres de text i material curricular, la Comissió del Departament d'Ensenyament que fa la proposta d'homologació té especial cura d'aquest aspecte i el revisa, en particular, per a cada llibre de text, i les editorials i persones autores gaudeixen d'assessorament per al tractament en els llibres del respecte a la diversitat cultural.

2.3.4. Departament de Cultura

Programa 4.1

Ensenyament de la llengua catalana als immigrants estrangers adults residents a Catalunya

a) Cursos de català per a immigrants estrangers

- Des de l'any 1990, el Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL) ofereix cursos de llengua catalana per a immigrants estrangers. Aquests cursos específics per a immigrants han estat els següents:

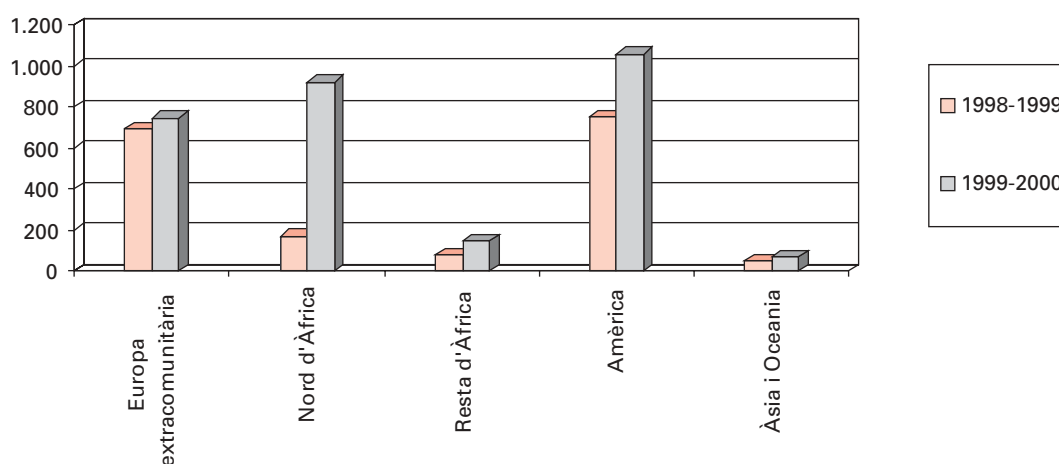
Anys	Nombre de cursos	Poblacions
1994-1995	7	Martorell, Mataró, Riudoms
1995-1996	9	3 a Barcelona, 3 al Maresme, 1 a Reus, 1 a Tarragona, 1 a Viladecans
1996-1997	4	1 a Balenyà, 1 a Cassà de la Selva, 1 a la Garriga, 1 a Pineda
1997-1998	4	1 a Balenyà, 1 a Canovelles, 1 a Cassà de la Selva, 1 a Mataró
1998-1999	4	1 a Canovelles, 2 al Vendrell, 1 a Salt
1999-2000	8	2 al Vendrell, 1 a Granollers, 1 a Mataró, 2 a Rubí, 1 a l'Hospitalet de Llobregat, 1 a St. Quirze de Besora
TOTAL	36	

- El nombre d'alumnes procedents de països que no són de la Unió Europea matriculats als cursos generals del Consorci per a la Normalització Lingüística han estat:

Alumnes immigrants dels cursos del Consorci per la Normalització Lingüística		
Curs	Nombre	% respecte al total d'alumnes
1997-1998	1.637	3,30%
1998-1999	1.741	4,00%
1999-2000	3.046	7,22%

Procedència dels alumnes extracomunitaris				
Procedència	Curs 1998-99		Curs 1999-2000	
	Alumnes	% respecte al total d'alumnes	Alumnes	% respecte al total d'alumnes
Europa extracomunitària	690	1,6%	747	1,77%
Nord d'Àfrica	170	0,4%	923	2,19%
Resta d'Àfrica	80	0,2%	150	0,36%
Amèrica	752	1,8%	1.055	2,73%
Àsia i Oceania	49	0,1%	71	0,17%
TOTAL	1.741	4,01%	3.046	7,22%

Procedència dels alumnes d'origen estranger. 1998-2000

b) Elaboració de material didàctic

La Direcció General de Política Lingüística ha fet cinc adaptacions de l'edició del mètode multimèdia d'aprenentatge de la llengua catalana, el curs *Digui, digui,...*, per als parlants de les llengües francesa (1992), anglesa (1993), alemanya (1995), castellana (1998) i italiana (1999) que volen aprendre català.

L'any 1998 la Direcció General de Política Lingüística va elaborar el material *Català bàsic. Iniciació a la llengua oral*. Aquest material consta de cinc unitats amb activitats de llengua oral per ajudar als alumnes immigrants estrangers a comunicar-se en català en diverses situacions de la vida quotidiana. L'any 1999 es va editar aquest material i se'n van difondre 500 volums.

L'any 1999 han finalitzat els treballs d'elaboració de la nova versió del *Nivell llin-dar per a la llengua catalana*. Aquest manual s'adreça als lingüistes, professors d'adults i editorials que programen cursos, elaboren materials o dissenyen proves per avaluar la competència del primer nivell de domini general del català.

Programa 4.2

Publicació d'un vocabulari bàsic àrab-català

L'any 1994 es va editar el *Lèxic usual català-àrab, àrab-català*. Fins al desembre de 1999 s'han repartit 515 exemplars. Aquest lèxic s'ha ofert als centres on acudeixen immigrants àrabs com ara: centres de normalització del CPNL, oficines de Benestar Social, centres de serveis socials, centres de formació d'adults, entitats d'ajuda a l'immigrant, escoles i instituts, etc.

Programa 4.3

Foment de les activitats culturals dels immigrants

L'any 1995 el Centre de Cultura Popular i Tradicional de Catalunya del Departament de Cultura va atorgar subvencions a l'Associació Cultural Rohmbe i al Centre Africà «Mabana». A més, la Direcció General d'Acció Cívica del Departament de Benestar Social⁶ anualment atorga subvencions a entitats d'immigrants i d'ajuda a immigrants que, entre altres funcions, realitzen acucions per donar a conèixer les diferents cultures dels immigrants que viuen a Catalunya.

6. Veure pàgina 103 d'aquest document.

Programa 4.4

Formació dels professionals dels centres de normalització lingüística

a) Cursos i seminaris

L'any 1994 es van fer dues sessions formatives per als professors dels cursos del Consorci per a la Normalització Lingüística. Una sessió es va fer al mes de juny; van participar-hi 35 professors, els quals van rebre informació sobre característiques de la immigració; l'altra es va fer al mes de novembre, van participar-hi 50 professors que van rebre informació sobre cultura islàmica.

L'any 1997, la Comissió Obrera Nacional de Catalunya va organitzar un seminari de treball titulat *Llengua, immigració i integració*, el qual va rebre una subvenció del Departament de Cultura.

El novembre de 1998 va tenir lloc a Girona el II Simposi *Llengua, educació i immigració. Incorporació tardana de l'alumnat estranger*, organitzat per l'ICE de la Universitat de Girona.

Els mesos d'octubre i novembre de 1999, la Delegació Territorial de Girona del Departament de Cultura ha organitzat el curs *L'acolliment lingüístic*, adreçat a professors/ores de col·lectius de nova immigració. A aquest curs, hi han assistit 34 professors/ores d'escoles d'adults, del Consorci de Normalització Lingüística i d'entitats diverses.

b) Grups de treball

Al llarg del curs 1997-1998 un grup de treball format per professors del CPNL va elaborar un dossier de materials i d'informació sobre la nova immigració i l'ensenyament de la llengua catalana. Aquest dossier, que és d'ús intern del CPNL, ha de servir per establir pautes d'actuació per als centres de normalització lingüística del CPNL en matèria de formació i dinamització en llengua catalana adreçades als col·lectius d'immigrants.

La Delegació Territorial del Departament de Cultura de Girona ha coordinat el grup d'immigració de la Comissió d'organismes i serveis per a la normalització lingüística de Girona. L'any 1999 ha treballat en l'elaboració de censos d'entitats i materials didàctics, en l'obtenció de dades sobre aquests col·lectius i en la coordinació entre escoles d'adults i oficines i serveis del Consorci per a la Normalització Lingüística.

Programa 4.5

Programa de llengua i cultura catalanes a immigrants no comunitaris residents a Catalunya

L'any 1995 es va crear un grup de treball que estava format per entitats d'immigrants i d'ajuda a immigrants, el Departament de Cultura, el de Benestar Social, el de Treball i el Consorci per a la Normalització Lingüística. Aquest grup va elaborar l'Informe *La normalització lingüística d'immigrants estrangers a Catalunya*. Aquest informe fa una aproximació a la situació cultural i lingüística dels immigrants respecte a la llengua catalana, una descripció de les accions formatives que s'haurien de dur a terme i detalla les actuacions realitzades; finalment, també fa una sèrie de recomanacions.

Programa 4.6⁷

Campanya d'informació i de sensibilització dirigida, fonamentalment, als responsables d'entitats i associacions juvenils per a la integració dels nois i noies immigrants, i de les associacions que aquests promoguin, a la realitat associativa del país

D'acord amb aquest programa, la Secretaria General de Joventut organitzà, els dies 25 i 26 de febrer de 1994, unes jornades sobre *Activitats de lleure i immigració*, organitzades per la Secretaria General de Joventut. Aquestes Jornades, que van aplegar més de 160 joves responsables d'organitzacions de lleure per a infants i joves de Catalunya, van tenir per objectiu donar elements de coneixements i de formació sobre el fet migratori, tant des d'un punt de vista sociològic com cultural, i aportar elements de reflexió i de treball per a ser aplicats en les activitats quotidianes de les organitzacions participants.

El 15 de març de 1997 es va fer la segona trobada d'entitats juvenils i de lleure a les comarques de Tarragona amb el títol *Lleure i discriminació racial*. A més, del 8 de juliol al 3 d'agost de 1997 i, amb l'entitat Recursos d'Animació Intercultural (RAI), es va portar a terme l'activitat *Ruta Multiètnica*, que cercava en que els participants dels camps de treball convisquessin amb joves magrebins i sud-americans, tot fent jocs de rol i tallers basats en les tres cultures i un debat final sobre multiculturalitat.

7. Fins al 1997 estava al Departament de la Presidència.

Anualment, a Girona es convoca una mostra de cartellisme per a joves i una mostra d'articles periodístics i exposicions itinerants, que tenen com a tema, segons l'any, el racisme, els drets humans, i els valors per a un nou mil·lenni.

En el marc del Programa europeu *Joventut amb Europa* durant els anys 1997, 1998 i 1999 es van concedir ajuts a grups de joves per a intercanvis internacionals formats per immigrants o fills d'immigrants. També es van rebre 4 joves europeus que van participar i col·laborar amb entitats d'ajuda a immigrants catalanes.

La Secretaria General de Joventut col·labora setmanalment amb diferents emissores municipals en l'edició de programes juvenils. Des de 1997 s'han tractat diferents temes de l'àmbit de la immigració en sis programes radiofònics en què han participat diverses ONG.

La Secretaria General de la Joventut, conjuntament amb la Fundació Jaume Bofill, ha elaborat durant l'any 1999 un projecte d'actuació per a la intervenció socioeducativa en col·lectius de persones immigrades des de l'educació en el lleure. L'objectiu d'aquest projecte és incidir i facilitar estratègies que apropin els infants i els adolescents d'origen immigrant al món de l'educació en el lleure i impulsar la seva inserció en la vida de les entitats per reforçar els seus processos de formació.

La Secretaria General de Joventut dóna suport a les iniciatives que vinguin d'entitats juvenils, destinades a la promoció d'activitats amb immigrants. Des de l'any 1996 al 1999 s'han subvencionat les entitats següents:

- Associació Catalana d'Integració i Desenvolupament Humà
- Associació de Joves Immigrants/ATIME
- Associació d'Estudiants i Joves de Guinea Equatorial
- Fundació Akwaba
- Fundació Catalana de l'Esplai
- Fundació Pere Tarrés
- Joves per la Integració i la Solidaritat d'Hospitalet
- Moviment de Centres d'Esplais Cristians
- Centre de Promoció Juvenil i de la Dona de Reus
- Associació Catalana de Solidaritat i Ajuda al Refugiat
- Associació Juvenil la Rotllana
- Associació d'Estudi i Promoció del Benestar Social
- Associació Sociocultural Ibn Batuta
- Joves Igualtat i Solidaritat Barcelona

A més, cal tenir en compte que la Secretaria General de la Joventut té signats convenis amb entitats que fan actuacions d'integració amb la finalitat d'ajudar-les econò-

micament en la realització de les seves activitats anuals, de formació i de vacances, però com que es concedeix la subvenció de manera general, no és possible determinar la quantitat en concret.

Dins aquest marc hi ha Càritas, que a l'any 1999 va organitzar el camp de treball a Figueres, *Catalunya, país de rics, país de pobres*, en el qual es va dur a terme la millora d'habitatges de famílies immigrades i tasques d'animació en el casal d'estiu.

Programa 4.7⁸

Servei d'informació per als immigrants joves residents i de pas per Catalunya

La Secretaria General de Joventut dóna suport a la Xarxa Catalana d'Informació Juvenil, que actualment està constituïda per 224 punts d'informació repartits per tot Catalunya, de manera que n'hi ha com a mínim un per comarca.

En aquests punts d'informació, els joves immigrants hi poden trobar tot tipus d'informació que els pot ser útil tant en el seu procés de desenvolupament personal com en la seva integració social.

S'ha elaborat un dossier informatiu sobre el tipus d'immigració que hi ha a Catalunya, les característiques, els processos i causes de la immigració, i amb les entitats i grups d'ajuda als immigrants i refugiats. Aquest dossier s'ha distribuït o consultat mitjançant els 228 punts d'informació juvenil. El tiratge d'aquest dossier ha estat de 5.500 exemplars.

Des dels punts d'informació, l'any 1999 un programa *d'Informació i Prevenció Sanitària* en el marc del Pla d'Ocupació Juvenil, mitjançant el qual s'han contractat 16 nois i noies amb l'objectiu de formar els joves sobre la prevenció en drogodependències i les malalties de transmissió sexual.

En els punts d'informació s'hi pot trobar, relacionat amb el tema d'immigració, el material següent:

- Dins de la col·lecció *Joves i Salut*, es van publicar les *Jornades catalanes sobre salut i migració* que es van celebrar a Barcelona els dies 28 i 29 d'octubre de 1998.
- Material didàctic editat per l'entitat GRAMC, *El mes del Drac*, el qual tracta temes d'immigració i educació contra el racisme.

8. Fins al 1997 estava al Departament de la Presidència.

- Dins de la revista *Temes de Joventut*, revista que elabora el Servei de Documentació de la Secretaria General de Joventut, hi ha un apartat específic sobre immigració. Aquesta revista es distribueix mensualment.

A més, el Centre de Documentació Juvenil de la Secretaria General de Joventut disposa, aproximadament, d'uns 100 documents sobre temes d'immigració i que són a l'abast de tots els joves.

2.3.5. Departament de Sanitat i Seguretat Social

Programa 5.1

Els immigrants estrangers, grups d'especial interès sanitari

a) Atenció sanitària

- Atenció sanitària en els centres d'atenció primària de salut i en la xarxa hospitalària d'utilitat pública

El Departament de Sanitat i Seguretat Social ha facilitat, tant de manera normalitzada com amb autorització expressa, l'accés de les persones d'origen estranger a la xarxa pública de serveis de salut. El fet de l'atenció normalitzada fa que no es disposi de la totalitat de prestacions que s'ha donat a aquestes persones. A continuació es presenten les xifres de la despesa relacionades amb l'atenció donada tant des de la Xarxa Hospitalària d'Utilitat Pública (XHUP) com des dels centres d'atenció primària, que s'han pogut obtenir pel seu caràcter específic.⁹

	ANY 1997	ANY 1998	ANY 1999
Despesa de la cobertura en centres hospitalaris i d'atenció primària	135.126.187	168.306.585	192.749.209

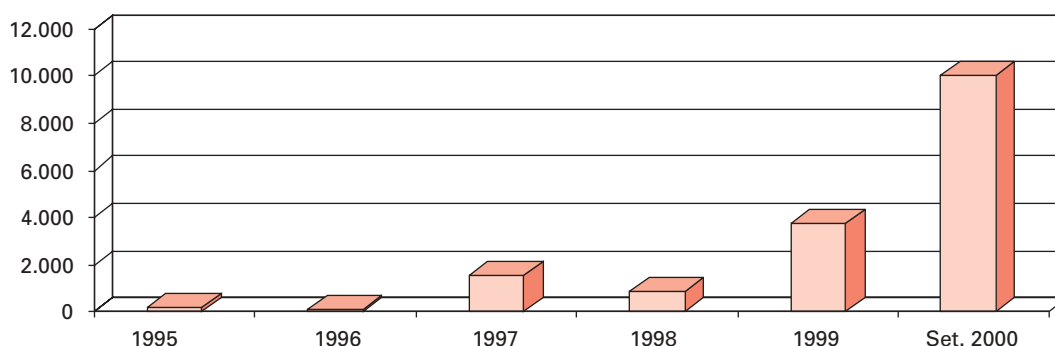
9. Corresponent a aquelles persones immigrants, que viuen a Catalunya i que es troben en situació irregular, o que, tenint el permís de residència, es troben en situació d'atur i no disposen dels recursos necessaris.

- Targeta sanitària individual

Abans de la publicació de la Llei 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, el Departament de Sanitat i Seguretat Social atorgava la Targeta sanitària individual (TSI) a les persones estrangeres següents:

Tipus	1995	1996	1997	1998	1999	Set. 2000
Targeta sanitària individual	225	102	1.558	870	3.789	10.037

Immigrants estrangers amb Targeta sanitària individual

- Diferents col·lectius que per raons humanitàries, de vacances de menors o desplaçats de guerra¹⁰ necessiten disposar de cobertura sanitària mentre romanen a Catalunya.
- Menors de 18 anys, sota l'empareda de la Instrucció 2/1999, de 9 de febrer, del Servei Català de la Salut, sobre el reconeixement del dret a l'assistència sanitària pública als estrangers menors sense residència legal a Catalunya.

b) Actuacions realitzades des de les regions sanitàries

A la Regió Sanitària Barcelonès Nord i Maresme s'han desenvolupat les iniciatives següents:

- Una enquesta per millorar el coneixement d'aquesta població i així poder dissenyar les intervencions més efectives per mitjà de la informació recollida.
- *Primer curs sobre immigració i salut al Maresme*, al qual van assistir 42 persones i va tenir una durada de 21 hores. El contingut d'aquest curs feia referència a con-

10. Saharians, cubans, bielorrussos, ucraïnesos, bosnians i albanosovars.

sideracions socioculturals dels diferents grups ètnics, aspectes epidemiològics i valoració dels problemes clínics més freqüents o els de major impacte sanitari.

- Conferències sobre educació sanitària adreçades a la població africana. Està prevista la segona edició d'aquestes conferències, com també traslladar-les a altres àrees bàsiques.
- Ha participat en la reedició del llibre *El sistema sanitari, font de salut*, de la Col·lecció *Quaderns d'Informació per als Immigrants Estrangers*.
- L'informatiu núm. 20 d'aquesta regió sanitària, de març de 1997, també tracta sobre «l'accés dels nous col·lectius d'immigrants a la sanitat pública catalana».
- Al sector sanitari del Maresme, hi ha dins del Consorci Sanitari de Mataró un programa específic per a l'atenció dels problemes de salut d'aquest col·lectiu. Aquest programa ha consolidat el circuit assistencial descentralitzant l'assistència a dos CAP de Mataró (CAP Perú i CAP Gatassa) i ha ampliat les tasques a l'àmbit de la informació i la formació durant el període 1990-96. La informació se centra en quatre aspectes: malalties transmissibles, alimentació i dietètica, educació en la planificació familiar i malalties anomenades del retorn.
- El Programa d'atenció a la dona del sector Maresme ha desenvolupat mecanismes de millora de l'accessibilitat per a aquest col·lectiu i grups d'educació maternal i de preparació al part.

A la Regió Sanitària de Girona, les activitats desenvolupades han estat les següents:

- L'any 1995 es va publicar un protocol clínic d'aplicació sistemàtica en l'atenció primària davant de l'immigrant de l'Àfrica Occidental destinat a la millora de la detecció i el diagnòstic de les possibles malalties d'origen tropical. Aquest protocol s'aplica a diferents àrees bàsiques de salut, i d'algunes, ja s'ha fet una primera avaluació.
- S'han finançat uns vídeos d'educació sanitària per als col·lectius de l'Àfrica occidental sobre el tema de salut maternoinfantil *Tu i el teu primer fill aquí*. Aquests vídeos s'han editat en les llengües pròpies d'aquesta població (mandinga, fula i sarahulé) i inclouen temes com ara: l'alimentació, la preparació al part, la cura del nadó, l'alimentació de l'infant, i altres aspectes sanitaris. També s'ha fet difusió del llibre *Educació sanitària intercultural bàsica*.

A l'Àrea Bàsica de Salut de Salt s'han dut a terme reunions de grup (de 15 a 25 persones d'ambdós sexes) amb una estratègia d'educació integral, elaborada específicament per al col·lectiu d'immigrants africans, i que ha inclòs aspectes antropològics, sanitaris i educatius.

A Olot s'ha potenciat una estratègia d'educació sanitària adreçada bàsicament a millorar alguns dels hàbits dietètics i de salut del col·lectiu d'immigrants africans, i dirigida principalment a la població infantil per mitjà de l'educació de la mare.

c) Altres

L'any 1994 es va formar un grup de treball amb diferents responsables sanitaris i socials per tal d'analitzar quines són les problemàtiques sanitàries específiques d'aquest col·lectiu i intentar donar-hi respostes. Aquest grup de treball va elaborar un document d'ús intern amb el títol *Propostes de criteris comuns per a l'atenció als immigrants*.

2.3.6. Departament de Política Territorial i Obres Públiques

Programa 6.1

Programa per garantir l'acolliment als ajuts públics per a la compra o la rehabilitació d'habitatges

Durant l'any 1998 es va elaborar i posar en marxa un nou Pla d'habitatge per al quadrienni 1998-2001. Poden accedir als ajuts aquelles persones empadronades amb uns ingressos ponderats inferiors a 5,5 milions de pessetes. Aquest nou Pla substitueix el Pla 1996-1998, el qual, i sobretot per l'evolució del mercat hipotecari (baixada dels tipus d'interès), havia quedat totalment obsolet; de manera que els ajuts previstos, els préstecs qualificats i els subsidiats, en la pràctica eren inexistents a causa del tipus d'interès dels anomenats préstecs lliures, que estaven per sota dels protegits.

El nou Pla s'ha elaborat atenent les actuals relacions entre demanda d'habitatge i mercat, i en un nou disseny de mesures de foment més coherents amb aquestes necessitats. Les principals característiques del nou Pla són les següents:

Els ajuts consisteixen en uns préstecs qualificats, amb un tipus d'interès inferior al del mercat. Actualment, el tipus és del 3,88% efectiu. A més hi ha unes subvencions de la quota que han de pagar els adquirents, la qual cosa permet que en alguns casos el tipus d'interès efectiu sigui entre el 2,5% i el 3,5%. Aquests ajuts són reforçats en el cas d'adquisició per part de joves, famílies nombroses, familiars monoparentals o les que tenen algun membre amb discapacitat. Si els adquirents tenen uns ingressos inferiors a 2,5 milions de pessetes poden accedir també, en determinats casos, a una subvenció a fons perdut.

El nombre d'habitatges adjudicats en compra a persones d'origen estranger ha estat el següent:¹¹

HABITATGES ADJUDICATS A PERSONES D'ORIGEN ESTRANGER		
ANY	COMPRA	% sobre el total d'habitatges adjudicats
1997	9	0,54%
1998	29	4,35%
1999	6	2,01%
TOTAL	44	1,66%

Programa 6.2

Mesures de foment per a la construcció d'habitatges destinats a lloguer

Un dels objectius prioritaris del nou Pla és la promoció d'habitatges destinats a lloguer. Amb aquesta finalitat s'estableixen ajuts molt importants, subvencions de la quota dels préstecs qualificats que poden arribar fins al 50%, i subvencions addicionals a fons perdut per un import equivalent al 15% del preu de l'habitatge. S'estableixen uns lloguers màxims, que varien atenent que els habitatges es destinin a lloguer durant un període de 10 a 25 anys.

El nombre d'habitatges adjudicats en lloguer a persones d'origen estranger ha estat el següent¹²:

HABITATGES ADJUDICATS A PERSONES D'ORIGEN ESTRANGER		
ANY	LLOGUER	% sobre el total d'habitatges adjudicats
1997	27	1,78%
1998	48	10,71%
TOTAL	75	3,66%

11 i 12. Informació facilitada per la Direcció General de Serveis Comunitaris del Departament de Benestar Social.

Programa 6.3

Noves tipologies d'habitatges de lloguer

També en el Pla d'habitatge es preveu la construcció d'allotjaments, a mig camí entre l'habitatge tradicional i la residència col·lectiva, destinats a grups específics de població (joves, gent gran, etc.).

Programa 6.4

Promoció pública d'habitatges

A més de les actuacions previstes en el Pla d'habitatge, s'han de tenir en compte les actuacions dutes a terme directament pel Departament i la construcció d'habitatges de promoció pública, destinats tant a la venda com a lloguer. La major part d'aquests habitatges, al voltant de 2.000 a l'any, van adreçats a actuacions de remodelació de barris: Ciutat Vella, habitatges del Governador, Via Trajana de Barcelona, Sant Cosme del Prat de Llobregat, Sant Roc de Badalona, Espronceda de Sabadell, Sal i Pota de Súria, etc.

Programa 6.5

Programa de reparació d'edificis afectats per patologies estructurals i amb situació de risc

A més de les actuacions de rehabilitació considerades en el Pla d'habitatge, hi ha aquelles específiques destinades a la reparació d'edificis afectats per patologies estructurals (aluminosi i altres patologies) o edificis en situació de risc.

Programa 6.6

Control de compliment dels nivells mínims d'habitabilitat

Dins de l'àmbit de Ciutat Vella de Barcelona, on resideix un alt percentatge de població immigrada, s'inspeccionen tots els habitatges que sol·liciten la cèdula d'habitabilitat de segona ocupació. Aquesta pràctica, mitjançant convenis amb altres ajuntaments i consells comarcals, s'està fent extensiva a altres territoris.

2.3.7. Departament de Treball

Programa 7.1

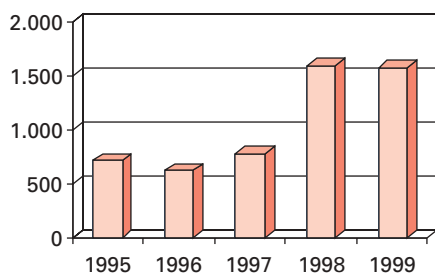
Programa per garantir l'acolliment als ajuts públics per a la compra o la rehabilitació d'habitatges

El Departament de Treball, com a organisme gestor de les polítiques actives per a l'ocupació que es desenvolupen a Catalunya, promou a través de les seves entitats col·laboradores diferents actuacions destinades a afavorir la inserció sociolaboral del col·lectiu de treballadors immigrants. Es preveu, en la mesura del possible, la seva incorporació en les accions de formació ocupacional que el Departament de Treball desplega amb caràcter general. Quan això no és possible es desenvolupen actuacions específiques adaptades a les necessitats concretes d'aquest col·lectiu.

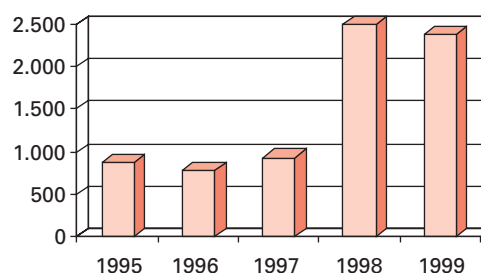
1) Participació d'immigrants en accions de formació ocupacional ordinària:

	1995	1996	1997	1998	1999
Total cursos	713	619	773	1.589	1.572
Total d'alumnes immigrants	884	774	936	2.484	2.372

Evolució dels cursos de formació ocupacional

Evolució de l'assistència de persones immigrades en els cursos de formació ocupacional ordinària

Participació d'immigrants extracomunitaris en plans d'ocupació i en escoles taller i cases d'ofici.

- Els Plans d'ocupació és un programa públic que té per finalitat facilitar la pràctica i experiència professional a les persones que es troben en situació d'atur per a millorar les seves possibilitats d'inserció laboral. L'objectiu principal és proporcionar experiència laboral als aturats que els permeti el coneixement i la pràctica de nous oficis, el seu reciclatge professional i, en general, incorporar-se de nou a la vida laboral activa. Els treballs que es realitzen són obres d'interès públic (millores en l'àmbit urbà i medi ambiental) o serveis al ciutadà (atenció a la gent gran i serveis a la comunitat) i són projectes desenvolupats en col·laboració amb entitats públiques o privades sense afany de lucre. Els col·lectius preferents són els aturats majors de 25 anys, les dones i altres col·lectius en especials dificultats. Els projectes tenen una durada d'entre 3 i 9 mesos i els treballadors contractats reben el salari establert en els convenis col·lectius de l'entitat o del sector.

	ANY 1996	ANY 1997	ANY 1998	ANY 1999
Alumnes immigrants	21	36	186	200
Import subvenció	16.834.123	28.789.964	183.104.245	201.245.982

- Les escoles taller i cases d'ofici és un programa públic de formació i ocupació que, sota la fórmula d'aprenentatge en producció, pretén donar formació i experiència laboral als joves aturats menors de 25 anys a través de la realització de projectes concrets d'utilitat pública que es porten a terme en col·laboració amb entitats públiques o privades sense afany de lucre. El joves tenen la possibilitat, al llarg d'un màxim de dos anys, d'aprendre un ofici, d'a-

cabar els estudis primaris si no tenen el graduat escolar, i de treballar cobrant el 75% del salari mínim interprofessional.

	ANY 1998(*)	ANY 1999
Alumnes immigrants	260	326
Import de la subvenció	403.634.400	450.282.936

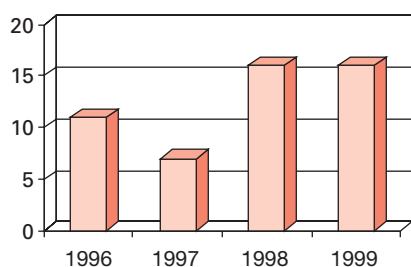
(*) Aquest programa es va transferir a la Generalitat l'any 1998.

2) Participació en accions de formació ocupacional específiques per al col·lectiu d'immigrants:

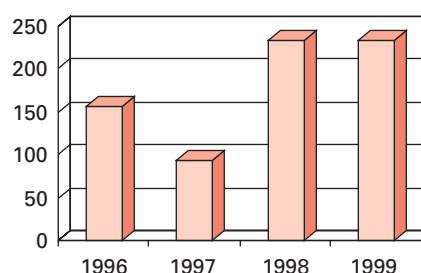
Aquestes actuacions consideren a més de la part de formació professionalitzadora, altres elements necessaris per assolir la plena integració social dels seus destinataris, com el coneixement de la societat d'acollida, coneixement de l'idioma, etc. Pel que fa a les especialitats formatives, s'han promogut actuacions en els sectors de l'hostaleria, el tèxtil, la construcció, els serveis de proximitat, tècniques agrícoles i mecànica.

	Any 1996	Any 1997	Any 1998	Any 1999
Cursos	11	7	16	16
Alumnes immigrants	156	93	234	234

Evolució de cursos específics per a persones immigrades d'origen estranger

Assistència de persones immigrades a cursos de formació ocupacional específics

3) Participació en les actuacions promogudes dins del Capítol Horizon i Íntegra de la Iniciativa comunitària d'ocupació i Desenvolupament de Recursos Humans.

Horizon. Accions adreçades a persones immigrades:

- Projecte: *Pla intermunicipal de formació d'immigrants no comunitaris a la comarca del Tarragonès*. Aquest projecte va ser plurianual.

	ANY 1996	ANY 1997	ANY 1998
Total de cursos	7	8	4
Total d'alumnes immigrants	102	117	70

Les especialitats de les accions formatives han estat de: formació bàsica, d'artesania, d'autocupació, de construcció, d'informàtica, de neteja a l'hostaleria, de mecanografia, d'introducció al món laboral i, en el darrer any, s'han qualificat com a polivalents. La formació es va complementar amb accions de tutorització, orientació, recolzament a l'autoocupació i a la inserció laboral normalitzada. El cost total del projecte ha estat de 40.000.000 PTA, dels quals el Departament de Treball ha cofinançat 10.084.000 PTAS.

- Projecte *Formació d'immigrants com a agents comercials import-export en països del continent africà*. Aquest projecte és plurianual (1995-1997) i s'ha realitzat al barri del Raval de Barcelona.

S'han realitzat tres accions formatives amb 14 alumnes immigrants, i una sèrie d'accions d'orientació i d'acompanyament a la inserció. El cost total del projecte ha estat de 30.000.000 PTA, amb un cofinançament del Departament de Treball d'11.562.000 PTA.

Íntegra: Projectes adreçats a col·lectius en situació d'exclusió o de risc d'exclusió del mercat laboral.

En aquest capítol i, específicament per a immigrants, el Departament de Treball ha cofinançat el projecte Zoco amb 11.573.890 PTA durant el període 1998-1999. El cost total d'aquest projecte ha estat de 30.000.000 PTA.

Accions	Beneficiaris
Formació ocupacional	81
Formació d'experts	10
Acompanyament i inserció	35
Orientació	20
Import de la subvenció	11.573.890 PTA

S'han realitzat cursos de mediació intercultural i habitatge, mediació intercultural i educació, mediació intercultural i salut, de dinamització comunitària, d'inserció laboral i autoocupació.

4) Actuacions en la campanya de la recollida de fruita

Anualment, per a la campanya de recollida de fruita a les comarques de Lleida, el Departament de Treball participa en l'organització de les 40 oficines municipals encarregades de canalitzar la contractació dels temporers, en les despeses de funcionament dels albergs d'Alcarràs, de Torres de Segre i de Bell-lloc d'Urgell, així com en la contractació d'un treballador social. També subvenciona les actuacions de les organitzacions sindicals i agràries (CCOO, UGT, Unió de Pagesos i JARC), que col·laboren en les tasques de contractació i seguiment de la campanya. L'any 1999, el conjunt d'aquestes actuacions han suposat la contractació de 13 persones aturades i un cost de 31.367.343 ptes.

5) Altres

- Preparació, en col·laboració amb els sindicats CCOO i UGT, i publicació d'un desplegable en quatre idiomes sobre *Salut laboral, drets i obligacions dels treballadors* destinat a facilitar les informacions més elementals sobre aquesta qüestió als treballadors immigrants.
- Suport a l'organització, realització i publicació de les ponències de les *Jornades sobre immigració. La política de les administracions i l'Informe de Girona*, promogudes per la Comissió d'Associacions i Organitzacions no Governamentals de les comarques de Girona.
- També s'ha ofert a les diferents entitats d'ajuda als immigrants els cursos de formació cooperativa i els d'higiene i seguretat en el treball.

2.3.8. Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca

Programa 8.1

Programa de formació per a la integració de la immigració al treball en l'àmbit rural

Als cursos de formació contínua gestionats pel Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca o per entitats, hi han pogut participar immigrants d'origen estranger. El fet de no discriminar en les inscripcions fa impossible poder obtenir les xifres del nombre de persones inscrites.

Programa 8.2

Programa d'ajuts addicionals per a la creació o millora d'allotjaments amb destinació temporal o permanent per acollir treballadors immigrants que treballin a empreses agràries

Per acomplir a aquest Programa es van publicar al DOGC les ordres següents:

- Ordre de 6 de juny de 1995, de modificació de l'Ordre de 7 de juliol de 1993, per la qual s'estableixen ajuts específics en matèria d'estructures agràries.
- Ordre de 31 de juliol de 1995, per la qual s'estableix una línia d'ajuts per al foment de les actuacions adreçades a l'acolliment de treballadors immigrants i temporers en el sector agrari.

Des de llavors anualment s'atorguen ajuts per a la millora de l'habitatge rural per a l'acollida de treballadors temporers. Pel fet que els anys anteriors no es discriminava en la concessió de les ajudes destinades específicament a l'acollida d'immigrants estrangers només es disposa de les dades de l'any 1999 que són les següents:

Any 1999	
TERRITORI	IMPORT SUBVENCIÓ
Barcelona	8.265.152 ptes.
Lleida	3.174.534 ptes.
TOTAL	11.439.686 ptes.

2.3.9. Departament de Justícia

Programa 9.1

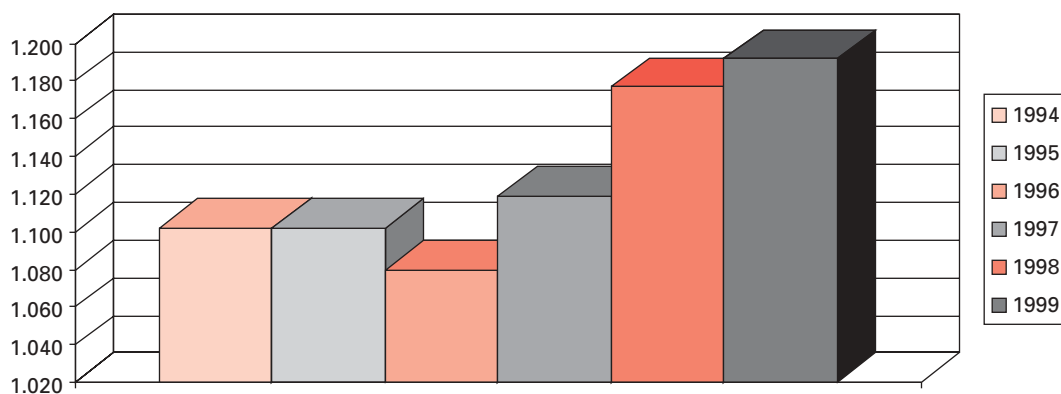
Participació dels interns estrangers en els programes de rehabilitació

Els programes de rehabilitació de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació tenen com a objectiu facilitar la inserció social dels interns. En aquests programes pot participar tota la població interna. Per tant, els interns estrangers poden participar en qualsevol programa sempre que reuneixin els requisits exigits, de la mateixa manera que els interns de nacionalitat espanyola.

Nombre de persones d'origen estranger internes en els centres penitenciaris de Catalunya:

	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Població interna d'origen estranger	1.102	1.102	1.080	1.119	1.177	1.192
% sobre la població total	10,3%	16,3%	18,02%	18,3%	19,76%	20,06%

Població interna d'origen estranger. 1994-1999

a) Programes formatius

Els percentatges de participació dels interns estrangers en els diferents programes formatius són els següents:

Tipus de programes	Percentatge sobre el total d'alumnes		
	Any 1997	Any 1998	Any 1999
Programes d'ensenyaments reglats	17,29%	16,11%	16,21 %
Programa de normalització lingüística	19,58%	22,98%	23,64 %
Programa d'animació sociocultural	20,99%	20,9%	19,75 %
Programa fisicoesportiu	25,36%	27,14%	29,43 %
Programa de formació ocupacional	14,57%	10,82%	12,82%
Programes específics de tractament	5,45%	17,94%	17,94 %

El Programa de castellà per a estrangers, únic programa educatiu específicament dirigit als interns estrangers, ha tingut una participació mitjana mensual de:

	Any 1994	Any 1995	Any 1996	Any 1997	Any 1998	Any 1999
Alumnes	167	273	nd*	200	220	241

* Dades no disponibles.

b) Programes de tractament

L'any 1999 el percentatge d'interns estrangers en els programes de tractament (toxicomanies, habilitats socials, delictes sexuals, cognitius, etc.) va ser de 7,86%.

Aquesta participació menor és deguda al fet que els interns estrangers tenen menor problemàtica d'addiccions i presenten unes habilitats personals i socials més desenvolupades. Així mateix, cal tenir en compte que per a participar amb èxit en aquests programes cal tenir un mínim de coneixements instrumentals del català o del castellà, la qual cosa provoca que en alguns casos la incorporació als grups d'intervenció s'hagi de demorar fins a garantir aquests coneixements.

c) Programes d'atenció social

Així mateix, en el marc de l'atenció social als interns i als alliberats condicionals, els interns estrangers són atesos per les comissions territorials d'assistència social penitenciària. Una part d'aquesta atenció es porta a terme en col·laboració amb entitats amb les quals hi ha un conveni signat.

d) Tractament individualitzat

En relació amb el tractament individualitzat (classificació de graus de tractament, llibertat condicional, etc.), els interns poden progressar i millorar en la seva situació penitenciària i gaudir dels diferents beneficis d'acord amb el seu comportament tant al centre penitenciari com durant els permisos de sortida:

El percentatge d'interns estrangers en els diferents apartats és:

Tipus de tractament	Percentatge d'interns estrangers sobre el total		
	Any 1997	Any 1998	Any 1999
Règim obert	9,17%	8,97%	11,27 %
Permisos de 2n. grau	15,7%	14,51%	17,00 %
Permisos de 3r. grau	10,12%	13%	15,78 %
Llibertat condicional	16,84%	15,9%	18,91 %

e) Altres actuacions

- S'ofereix informació penitenciària en llengües estrangeres dirigida a les famílies (anglès i francès), i informació general sobre el sistema d'avaluació i motivació (àrab).
- S'ha impulsat la realització de sessions d'informació jurídica destinada als interns estrangers mitjançant la tramesa de documentació didàctica i jurídica.
- S'ha continuat la col·laboració amb entitats externes per realitzar activitats relacionades amb la interculturalitat.

Programa 9.2

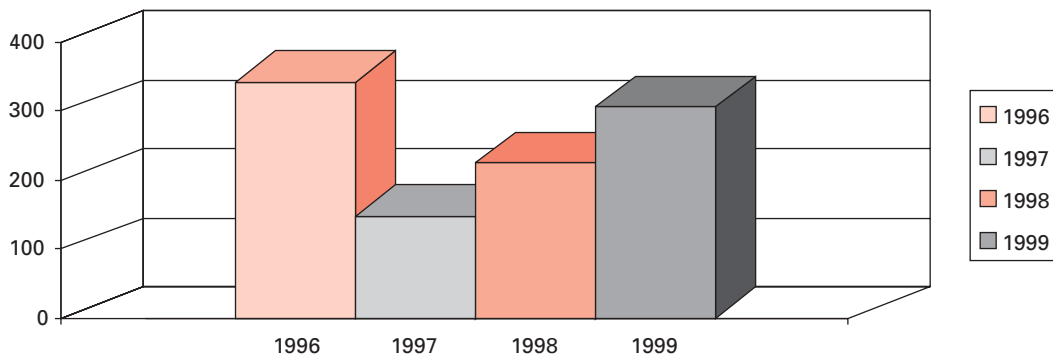
Atenció a joves immigrants

Els joves d'origen estranger entre els 12 i 18 anys que es troben a Catalunya i que han comès un delictes són posats a disposició de la Direcció General de Mesures Penals Alternatives i Justícia Juvenil (DGMPAJJ) per l'autoritat judicial corresponent. Aquesta Direcció General exerceix les seves competències sobre aquesta població en les mateixes condicions que per a la resta de joves infractors, tenint en compte els trets diferencials a fi i efecte de garantir-los tots els seus drets, tal com regula la legislació internacional, estatal i autonòmica.

Els joves d'origen estranger atesos per la Direcció General de Mesures Alternatives i de Justícia Juvenil han estat:

	Any 1996	Any 1997	Any 1998	Any 1999
Total	342	148	224	306

Joves d'origen estranger atesos. 1996-1999

La procedència d'aquests joves segons el lloc de naixement és la següent:

Procedència	Joves 12 a 15 anys		Joves 16 a 18 anys	
	Any 1998	Any 1999	Any 1998	Any 1999
Nord d'Àfrica	97	162	27	63
Resta d'Àfrica	4	2	3	1
Unió Europea	16	15	4	4
Resta d'Europa	3	1	-	-
Europa de l'Est	1	7	-	3
Amèrica Central i Sud	17	32	6	11
Amèrica del Nord	2	2	1	-
Àsia	3	1	1	2
Total	143	222	43	84

a) Programes executats

La Direcció General de Mesures Alternatives i Justícia Juvenil disposa d'una sèrie de programes per als joves infractors. La participació dels joves d'origen estranger en aquests programes ha estat la següent:

Programes	12-15 anys		Joves 16-18 anys	
	Any 1998	Any 1999	Any 1998	Any 1999
Assessorament tècnic	197	232	65	90
Internament en centre	16	22	2	5
Internament cautelar en centre	22	24	7	12
Internament en cap de setmana	1	1	-	-
Llibertat vigilada	18	48	-	-
Llibertat vigilada cautelar	1	4	-	-
Llibertat provisional	-	-	6	10
Mediació i reparació	45	57	-	-
Servei en benefici de la comunitat	14	24	-	-
Tractament terapèutic ambulatori		1	-	-
Total	315	413	80	117

Programa 9.3

Atenció a infants immigrants o fills d'immigrants

La Direcció General d'Atenció a la Infància és l'organisme competent en matèria de protecció de menors. En aquest sentit, ofereix als menors immigrants en situació de desemparament que es troben al nostre país diferents recursos adreçats a llur atenció integral: educació, assistència sanitària i prestacions socials necessàries per garantir-los el benestar.

Distribució per àrees geogràfiques	Menors			Percentatge		
	1997	1998	1999	1997	1998	1999
Europa Occidental	17	13	25	9,19%	6,64%	10,3%
Europa de l'Est	28	9	20	15,3%	4,6%	8,2%
Àsia	12	8	11	6,38%	4,08%	4,5%
Nord d'Àfrica	101	126	138	54,59%	64,28%	56,8%
Resta d'Àfrica	13	28	37	7,03%	14,28	15,2%
Amèrica del Centre i Sud	14	12	9	7,51%	6,12%	3,7%
N/C	-	-	3	-	-	1,2%
Total	185	196	243	100%	100%	100%

La Direcció General d'Atenció a la Infància ofereix a aquests menors una sèrie de recursos i programes per acollir-los. Aquests menors han estat atesos pels programes següents:

ACOLLIMENT DE MENORS		
Tipus de recurs	Any 1998	Any 1999
Acolliment en família extensa	6	11
Acolliment en família aliena	33	45
Acolliment preadoptiu	31	41
Ingressats en centres d'acolliment	46	48
Ingressats en centres residencials	70	66
Servei d'atenció i acollida especialitzat en menors immigrants no acompanyats	-	10
Pla interdepartamental per a majors de 18 anys	-	22

Al marge d'aquests infants, n'hi ha d'altres en general indocumentats, que no estan acompanyats per adults i que rebutgen els recursos de protecció habituals (centres d'acollida o residencials, famílies acollidores) que ofereix la Direcció General.

La situació de risc en què es troben aquests menors és molt alta. Molts subsisteixen a través d'activitats econòmiques il·lícites i poden veure's involucrats en xarxes d'explotació laboral o sexual. Aquesta realitat ha fet que la Direcció General d'Atenció a la Infància, altres departaments de l'administració autonòmica, local i estatal i entitats d'iniciativa social privades, s'hagin coordinat per tal de donar resposta a les necessitats emergents d'aquesta població.

El passat mes de març es va signar l'acord de coordinació i compromís per millorar la resposta interinstitucional al problema social de la immigració de menors i joves indocumentats en situació d'alt risc social entre el Departament de Justícia i el Departament de Governació de la Generalitat de Catalunya, la Delegació del Govern de l'Estat, els ajuntaments de Barcelona i de Santa Coloma de Gramenet i la Fiscalia.

En els municipis esmentats s'han contractat educadors i mediadors de carrer amb l'objectiu d'establir contacte amb aquests infants i fer de pont amb els recursos que els ofereix l'administració local i autonòmica.

Paral·lelament, s'han finançat des de la Direcció General d'Atenció a la Infància, programes d'atenció a joves immigrants que es desenvolupen en centres oberts com Joan Salvador Gavina, Casal d'Infants del Raval i Càritas Diocesana de Barcelona.

La Direcció General d'Atenció a la Infància ha establert, també, amb l'entitat d'iniciativa social Fundació Mercè Fontanilles, per a l'atenció a joves immigrants que es coneix com SAAEMI (Servei d'Atenció i Acollida Especialitzat en Menors Immigrants no Acompanyats).

Una altra iniciativa destacable en aquest terreny ha estat l'entrada en funcionament, el primer trimestre de 1999, d'un nou centre d'urgències, Els Lladoners, que ofereix l'atenció immediata tant a menors nacionals com estrangers.

Total d'estades en centres d'urgència (Roure i Lladoners)											
Nacionalitat	Abril	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total	%
Espanyols	167	119	135	125	128	82	84	79	119	1.038	30,09
Magrebins	125	112	147	204	246	293	313	364	244	2.048	60,90
Altres	2	0	15	56	47	42	43	43	27	275	8,20
Total estades	294	231	297	385	421	417	440	486	390	3.361	100,00

Nota: El centre d'urgències Lladoners va iniciar l'activitat a finals del primer trimestre.
Estades mensuals: suma del nombre de menors atesos diàriament durant un mes.

Finalment, l'ampliació horària dels serveis d'urgències que presta la Direcció General d'Atenció a la Infància ha estat una mesura que ha permès una atenció permanent de les situacions de risc dels menors. D'entre els serveis prestats, l'atenció a menors immigrants ha estat força important, tal com podem veure en el quadre següent.

Menors estrangers atesos pel servei d'urgències													
Any 1999	Ge.	Febr.	Març	Abril	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total
Presentacions	174	189	262	220	170	118	209	250	395	233	298	164	2.682
Atencions	63	79	94	93	65	68	82	97	119	70	92	65	1.084

Nota: el nombre de presentacions és superior al de menors atesos perquè hi ha infants que es presenten a la DGAI més d'una vegada.

Malgrat que el nombre d'atencions a menors estrangers durant l'any 1999 va ser de 1.084, el fet que hi hagués infants que es presentessin més d'una vegada suposa que el total de menors atesos pel servei d'urgències va ser de 407.

Programa 9.4

Formació dels professionals del Departament de Justícia

Pel que fa a la formació dels professionals del Departament de Justícia, el Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada ha organitzat els cursos següents:

Any 1996

Cursos realitzats el primer semestre:

- *Sector de població ètnica i/o culturalment diferent a la població atesa normalment.* Hi van participar 17 alumnes del Servei d'Assessorament Tècnic i Gestió d'Expedients.
- *Minories ètniques i immigració a Catalunya.* Hi van participar 34 alumnes de la Direcció General de Justícia Juvenil i de la de Serveis Penitenciaris, i va tenir lloc a Lleida.

Cursos realitzats el segon semestre:

- *Minories ètniques i immigració a Catalunya.* Hi van participar 23 alumnes de la Direcció General de Justícia Juvenil i de la de Serveis Penitenciaris, i va tenir lloc a Barcelona.
- *Situació actual de la regularització d'estrangers a Espanya.* El nombre de participants va ser de 19.

Any 1997

- 29 d'octubre: sessió d'estudi per als tècnics de la Direcció General de Serveis Penitenciaris i de Rehabilitació dedicada al tema *Estrangeria: sistema penal i penitenciari*. El nombre total de participants va ser de 42.

Any 1998

1) Activitats formatives:

- *Introducció al dret islàmic de família.*
- *Legislació bàsica sobre estrangeria.*

- *Introducció a l'abordatge educatiu de menors amb diferències culturals.*

Aquests cursos, que estaven adreçats als professionals del Departament de Justícia, van oferir un total de 80 places. El total d'hores dedicades a desenvolupar aquestes activitats formatives va ser de 52.

2) Activitats d'investigació

Es va publicar el butlletí *Invesbreu*, sota el títol *Immigrants i criminalitat a Europa, a la vista dels exemples d'Alemanya i Espanya*. Aquesta publicació, que pretén la difusió científica de les activitats d'investigació, s'adreça tant als professionals del Departament de Justícia com a altres professionals interessats en la temàtica.

Any 1999

Activitats formatives:

- *Legislació sobre estrangeria*. El curs va tenir una durada de 24 hores i el total de places va ser de 30.
- *L'atenció a menors magrebins*. Amb una durada de 20 hores i 30 places.
- *La situació de la infància al Marroc*. Sessió d'estudi de 4 hores i 50 places.
- *Estrangers i dret penal*. Sessió de treball de 7 hores de durada i 30 places.

2.3.10. Departament de Benestar Social

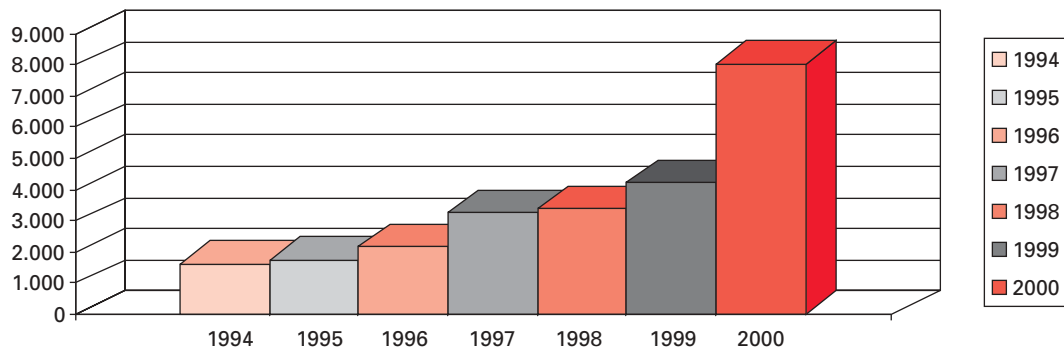
Programa 10.1

Programa de formació d'adults per a persones estrangeres a Catalunya

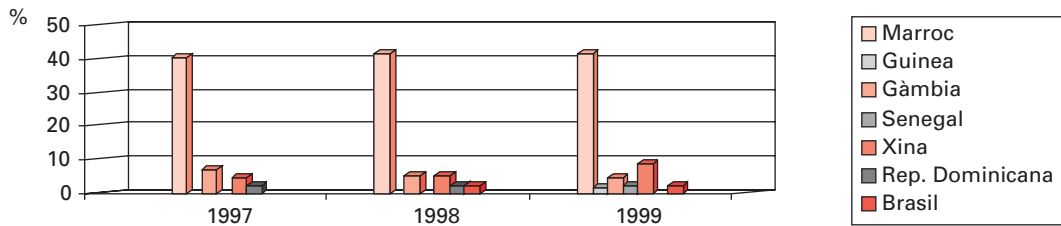
La Direcció General de Formació d'Adults ha continuat oferint formació a les persones d'origen estranger. El nombre i la procedència d'aquestes persones inscrites a les aules de formació d'adults de l'any 1994 a 1999 va ser el següent:

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000
Persones d'origen estranger matriculades en els centres de formació d'adults	1.603	1.735	2.148	3.239	3.382	4.214	8.018

Persones d'origen estranger matriculades en centres de formació d'adults. 1994-2000

Principals procedències dels alumnes estrangers a les escoles d'adults. 1997-1999

Pel que fa als programes, han participat en els següents:

Nombre d'immigrants en programes de formació d'adults			
Tipus de programes	Any 1998	Any 1999	Any 2000
Formació instrumental	1.382	1.555	2.410
Graduat escolar	702	532	1.029
Graduat educació secundària		13	
Accés universitat	94	43	187
Accés cicles formatius		34	
Proves maduresa FP		35	
Altres	1.204	2.002	4.392
TOTAL	3.382	4.214	8.108

A més, la Direcció General de Formació d'Adults organitza seminaris de formació adreçats als mestres de centres que atenen població immigrada, amb l'objectiu d'adoptar eines i recursos per afavorir l'aprenentatge de la població adulta immigrant estrangera.

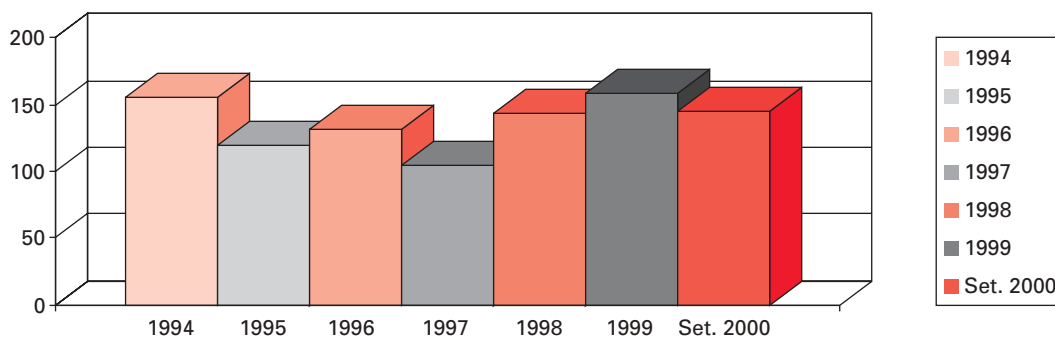
Programa 10.2

Facilitar l'accés dels immigrants estrangers establerts a Catalunya als ajuts personalitzats a l'allotjament que ha establert el Departament de Benestar Social

La Direcció General de Serveis Comunitaris atorga ajuts personalitzats a l'allotjament. El nombre de persones d'origen estranger que se n'han beneficiat durant el període 1994-1999 ha estat el següent:

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Set. 2000
Nombre d'ajuts a llogaters d'origen estranger	156	119	131	105	144	158	145

**Ajuts a l'allotjament atorgats a persones d'origen estranger.
1994-Set. 2000**

Programa 10.3

Visquem la diversitat

- Des de les Oficines de Benestar Social i la resta d'equipaments de la Direcció General d'Acció Cívica es duu a terme una tasca d'orientació i assessorament important envers els immigrants d'origen estranger, tant de manera individualitzada com també a entitats i associacions. Aquesta actuació resulta molt difícil de quantificar ja que des dels equipaments, tot i fer un seguiment del nombre de gestions, no s'especifica si aquests són per a immigrants o no.
- Des dels hotels d'entitats es col·labora amb diverses entitats relacionades amb la immigració cedint despatxos i serveis per donar suport a la seva tasca associativa. Les entitats que reben suport són:

Entitat	Hotel d'entitats	Servei
GRAMC	Les Bernardes	Despatx
Acció Solidària-Igman	Les Bernardes	Despatx
Jama Àfrica-Immigrants Africans	Les Bernardes	Apartat de correus
As. Amics del Poble Saharauí (*)	La Pau	Despatx (doble)
ETANE	La Pau	Despatx
CONESTI	La Pau	Despatx
Centre Catalunya-Kurdistan	La Pau	Apartat de correus
ASOCROM. Ass. Romanesa a Catalunya	La Pau	Apartat de correus
CONEX	Salut Alta	Despatx
LICAPIMNE	Salut Alta	Apartat de correus
ARES– Institut de reinserció social	La Rutlla	Despatx
INTERMÓN (*)	La Rutlla	Despatx
Fundació SOLC (*)	La Rutlla	Apartat de correus
Sahandreu (*)	Can Guardiola	Apartat de correus
As. Catalonoveneçolana	Sanfeliu	Despatx
Centre d'harmonització intercultural	Sanfeliu	Despatx
Unió professional iberoamericana de Catalunya	Gràcia	Apartat de correus
TOUIZÀ– Solidaritat (*)	Gràcia	Apartat de correus

(*) Són entitats que també duen a terme accions de cooperació i desenvolupament.

- La participació d'immigrants estrangers als diferents programes de la Direcció General d'Acció Cívica es pot concretar de la manera següent:
 - Programa *Descobreix Catalunya*. Col·laboració amb el CITE i amb Unió de Pagesos per a la participació d'immigrants estrangers en aquest Programa de descoberta de Catalunya en 44 sortides, des de 1996 a 2000.
 - Programa *Altres pobles, altres costums*. Des de l'any 1997 fins el 2000 s'han realitzat els tallers i activitats següents a les oficines de Benestar Social i casals cívics:
 - 12 actuacions musicals
 - 30 tallers de cuina africana
 - 9 tallers sobre el ritual del te
 - 33 tallers de màscares africanes i llatinoamericanes
 - 33 tallers de danses
 - 24 tallers de pentinats africans
 - 19 tallers sobre l'exposició *Un món plural i divers*
 - 5 tallers de contes africans i llatinoamericans
 - 12 tallers de henna, sorra, teler i l'hospitalitat àrab
 - 5 exposicions la dona de l'Àfrica del negra
 - 8 xerrades, conferències i jocs de rol

- Les associacions d'immigrants han rebut els recursos disponibles del Programa de suport al món associatiu: cartelleria, muntatge d'exposicions, programes de mà, material de suport, pàgines web gratuïtes, etc.
- Suport a les entitats d'immigrants, a les d'ajuda a immigrants i a les de projecte d'abast internacional per tal que puguin desenvolupar els seus projectes.

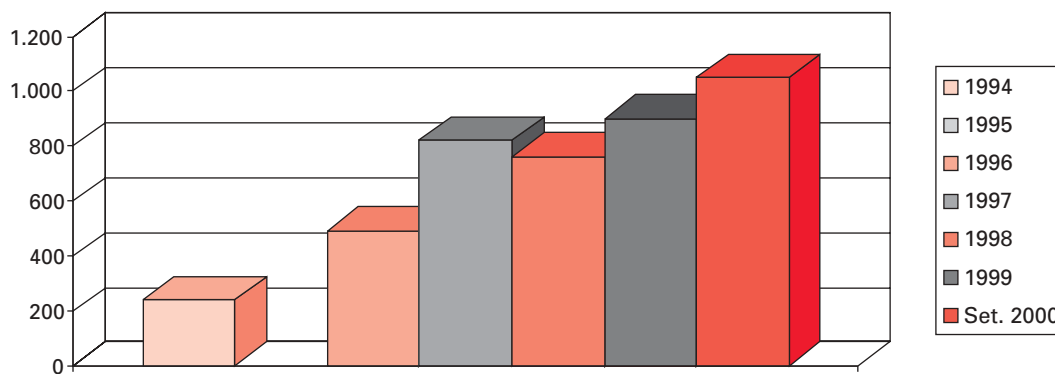
Programa 10.4

Accés dels immigrants estrangers establerts a Catalunya al Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció

Les persones d'origen estranger amb permís de residència i que compleixen els requisits que preveu el Programa interdepartamental de la renda mínima d'inserció, poden percebre aquesta prestació. Des de l'any 1994 i fins al setembre de 2000 el nombre de famílies estrangeres acollides a aquest Programa ha estat el següent:

	1994	1995	1996	1997	1998	1999	Set. 2000
Famílies d'origen estranger acollides al PIRMI	239	nd*	492	821	761	903	1.051

Famílies d'origen estranger acollides al PIRMI. 1994-Set. 2000

Programa 10.5

Edició d'una guia informativa adreçada als immigrants estrangers

Durant l'any 2000 s'ha iniciat l'elaboració d'una *Carta de drets i deures dels immigrants estrangers a Catalunya*. Aquesta Carta s'editarà en diferents idiomes.

A més, i a partir de la publicació de la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, des de les Oficines de Benestar Social del Departament de Benestar Social s'ha informat i s'ha editat informació en diferents idiomes per tal de facilitar el procés extraordinari de regularització que aquesta llei va establir.

Programa 10.6

Edició d'una guia dirigida als professionals d'atenció al públic amb informació sobre la realitat de la immigració a Catalunya i sobre els drets i recursos de què poden gaudir els immigrants estrangers

Atès que fins en aquest moment els drets i recursos de què poden gaudir els immigrants han estat variant contínuament, es va posposar l'execució d'aquest programa fins un cop s'hagués aprovat la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social. Així, durant l'any 2000 s'ha iniciat l'elaboració d'aquesta guia que inclourà els drets previstos per la legislació actual.

Programa 10.7

Realització de cursos de formació i reciclatge dels professionals dels serveis socials d'atenció primària referits a la realitat dels immigrants estrangers

- L'any 1994, es van realitzar sis sessions formatives per als professionals de les unitats bàsiques d'atenció social primària per tal de donar eines teòriques i pràctiques sobre el treball social amb població immigrant estrangera. En aquestes sessions, hi van participar unes 300 persones de municipis de menys de 20.000 habitants de tot Catalunya.

- S'han subvencionat els cursos de formació de treballadors socials amb immigrants africans organitzats per l'entitat ETANE i que s'han dut a terme durant el cursos 1995-96 i 1996-97.
- S'ha subvencionat el viatge de formació a París, del 12 al 18 de novembre de 1995, sobre *Interculturalitat i treball social* organitzat pel Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social i Assistents Socials de Catalunya.
- S'ha subvencionat la tercera fase del viatge de formació al Marroc sobre *Interculturalitat i treball social*, del 26 d'octubre al 2 de novembre de 1996, organitzat pel Col·legi Oficial de Treballadors Socials i Assistents Socials de Catalunya i pel Projecte Xenofília.
- Els dies 15, 16 i 17 d'octubre de 1996 es va fer a Barcelona un curs sobre *Tècniques aplicades al treball social amb immigrants*, dirigit a treballadors socials d'atenció social primària.

Programa 10.8

Prospecció de les necessitats socials dels immigrants estrangers que van als serveis socials d'atenció primària

L'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials va enviar una enquesta a totes les Unitats Bàsiques d'Atenció Social Primària sobre les característiques i demandes que els immigrants van formular durant l'any 1993 a aquests centres. El resultat de l'enquesta va posar de manifest que els immigrants que accedeixen als serveis socials municipals tenen necessitats de caire econòmic i d'ajudes per als infants. També va mostrar que en poblacions de menys de 5.000 habitants rebien demandes per part de població immigrada, i que la majoria eren famílies que feia un cert temps que s'havien instal·lat a la població.

L'any 1999 es va iniciar a sis comarques catalanes l'aplicació del qüestionari per mesurar el grau d'integració dels immigrants de l'Observatori Permanent de la Immigració de Catalunya. Aquest qüestionari es refereix als usuaris d'origen no comunitari dels serveis socials d'atenció primària de la comarca i consta d'una sèrie d'apartats referits a la integració familiar, la cultural, la territorial, la cívicosocial, la laboral i la jurídica. La xifra de qüestionaris es va establir d'acord amb el nombre d'immigrants censats l'any 1996 a cadascuna de les comarques. En total han estat 932 qüestionaris fets a les comarques següents:

Vallès Oriental: 118
Baix Camp: 146
Pla de l'Estany: 26
Alt Empordà: 181
Baix Empordà: 241
La Selva: 220

L'any 2000 es segueix el mateix criteri i s'amplia a les comarques on s'inicien plans comarcals d'integració dels immigrants: Montsià, Gironès, Garrotxa, Garraf, Alt Penedès, Tarragonès, Bages i Conca de Barberà.

Programa 10.9

Sessions informatives sobre els immigrants estrangers al personal dels menjadors socials

L'any 1996, els professionals dels menjadors socials de titularitat de l'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials del Departament de Benestar Social van rebre unes sessions formatives per tal d'adequar els menús a les peculiaritats culturals i religioses dels seus usuaris. Posteriorment es va procedir a adequar els menús a aquestes demandes. L'any 1998 els menjadors socials van ser traspassats a les administracions locals.

Programa 10.10

Programa de mediació en el lloguer d'habitatges privats per a immigrants estrangers

S'han fet tres actuacions diferents:

- S'ha finançat a la Fundació Habitatge Social de Càritas, la qual ha atès, al llarg de l'any 1997, 70 persones d'origen estranger que en l'actualitat viuen en 15 habitatges. L'actuació de la Fundació consisteix a donar suport econòmic i social a les famílies que per diferents causes no poden accedir de manera autònoma a un habitatge.

- S'ha subvencionat a l'Ajuntament de Viladecans per a dur a terme el programa d'eradicació del barraquisme del barri de Sales. Aquest programa es concreta en dues actuacions: l'acompanyament a la població immigrada per aconseguir l'accés a un habitatge normalitzat, i oferir garanties als propietaris tant de pagament dels lloguers com de manteniment dels habitatges, i el seguiment social envers els usuaris per garantir l'ús correcte de l'habitatge i la convivència veïnal.
- S'ha col·laborat en la celebració els dies 21 i 22 de novembre de 1997 de les *Jornades sobre l'arrelament de la immigració en la societat d'acollida: l'habitatge i l'associacionisme*.

Programa 10.11

Programa de promoció associativa

L'Òrgan Tècnic del Pla Interdepartamental d'Immigració ha continuat impulsant i coordinant els plans comarcals d'integració dels immigrants amb l'objectiu d'aplicar en l'àmbit territorial els diferents programes del Pla interdepartamental. L'any 1997, es va iniciar un Pla pilot a la comarca del Vallès Oriental, l'any 1998, se'n va iniciar un altre a la comarca del Baix Camp, i l'any 1999 s'han iniciat els plans de les comarques de l'Alt Empordà, del Baix Empordà i del Pla de l'Estany. Cadascun dels plans comarcals suposa la signatura d'un conveni de col·laboració entre el Departament de Benestar Social, el Consell Comarcal corresponent i els municipis de més de 20.000 habitants de la comarca, en què s'acorda treballar de manera coordinada per desenvolupar el Pla comarcal d'integració dels immigrants. Durant l'any 1999, s'han desenvolupat les actuacions següents:

Vallès Oriental:

Després d'haver-se fet durant l'any 1997 el primer diagnòstic de la situació dels immigrants estrangers al Vallès Oriental, i seguint les primeres propostes que aquest document fa, l'any 1998 es van posar en marxa una sèrie de grups de treball formats pels professionals de les diferents administracions que treballen en un mateix àmbit. Durant l'any 1999, a més, s'han posat en marxa els serveis i actuacions següents:

- Servei de mediació intercultural: format per dos mediadors, un berber i l'altra senegambiana. Aquest servei està a disposició dels diferents serveis i institucions de la comarca, i tenen la seu al Consell Comarcal.

- Servei d'habitatge. S'ha posat en funcionament un servei d'habitatge, ubicat a la seu del Consell Comarcal, on s'ofereix un servei d'informació i assessorament normalitzat a tota la població i alhora té una especialització en l'atenció a població immigrada.
- Observatori Permanent de la Immigració. S'han fet aproximadament 200 qüestionaris per tal de mesurar el grau d'integració dels immigrants usuaris dels serveis socials d'atenció primària.
- Campanya de promoció de l'empadronament dels immigrants. S'han potenciat actuacions informatives amb vista que els municipis empadronin a tots els immigrants que hi resideixen, independentment de la seva situació administrativa, i, per altra banda, s'ha informat i sensibilitzat la població immigrada perquè s'empadroni. Aquesta darrera funció ha estat una tasca feta pel mediador intercultural.

També han continuat les tasques dels diferents grups de treball creats l'any anterior:

- Taula de sanitat. Aquesta taula s'ha plantejat la necessitat de millorar la coordinació entre els diferents serveis existents, sobretot pel que fa a l'atenció de les persones que no disposen de Seguretat Social. També s'ha plantejat millorar la formació dels professionals de la salut quant a les idiosincràsies de la població immigrant. En aquest sentit, s'han fet unes Jornades sobre immigració africana i atenció socio sanitària a càrrec, entre altres, de la Dra. Aminna Bergach, psiquiatra marroquina i experta en treball socio sanitari amb immigrants. Així mateix, també es varen exposar diferents experiències fetes a Catalunya.
- Taula d'ocupació. Aquesta taula s'ha proposat millorar l'oferta formativa per a les dones immigrades i per als joves d'incorporació tardana en el sistema educatiu. Ha iniciat actuacions amb vista a facilitar l'obtenció del carnet de conduir als immigrants amb dificultats lingüístiques i que disposen de carnet expedit en el seu país d'origen.
- Taula de sensibilització. Aquesta taula ha organitzat diferents taules rodones, conferències i exposicions sobre la immigració estrangera a la comarca.
- Taula d'ensenyament. Aquesta taula ha proposat treballar la millora de la informació de les famílies immigrades en el procés de matriculació escolar, potenciar la seva participació a les AMPES i que tots els centres escolars elaborin plans d'acollida escolar,

A més, s'han presentat projectes a diferents convocatòries de subvencions per fer programes i actuacions en l'àmbit de l'habitatge i de promoció de la participació dels immigrants. Aquests projectes, si són aprovats, es faran durant l'any 2000.

Baix Camp:

Durant l'any 1998 es va fer l'*Estudi-acció de la immigració al Baix Camp per impulsar un Pla comarcal d'integració dels immigrants*. Aquest document analitza els àmbits de serveis socials, d'educació, formació i inserció laboral, i l'atenció sanitària. A més, fa una sèrie de propostes per a dur a terme en cada un d'aquests àmbits. Al llarg de 1999 s'han posat en marxa les taules següents:

- Taula de sanitat. En aquest grup de treball s'ha posat en marxa l'elaboració d'un informe detallat de les necessitats sociosanitàries de la comarca. Així mateix, s'ha fet una conferència a càrrec de la Dra. Aminna Bergach, psiquiatra marroquina i especialista en persones immigrades.
- Taula d'ensenyament. La major demanda ha estat conèixer altres experiències sobre escolarització i repartiment de menors immigrants en els centres escolars. Per aquest motiu, es va convidar a presentar les experiències desenvolupades a les ciutats de Vic i de Torredembarra.
- Taula de serveis socials. Ha treballat en la coordinació i definició de les tasques a realitzar pel mediador intercultural.

També s'han posat en marxa els serveis i actuacions següents:

- Observatori Permanent de la Immigració. S'han fet aproximadament 130 qüestionaris per tal de mesurar el grau d'integració dels immigrants usuaris dels serveis socials d'atenció primària.
- Campanya de promoció de l'empadronament dels immigrants. S'han potenciat actuacions informatives amb vista que els municipis empadronin a tots els immigrants que hi resideixen, independentment de la seva situació administrativa, i, per altra banda, s'ha informat i sensibilitzat a la població immigrada per què s'empadroni.

A més, s'han presentat projectes a diferents convocatòries de subvencions per fer programes i actuacions en l'àmbit de l'habitatge i de promoció de la participació dels immigrants. Aquests projectes, si són aprovats, es faran durant l'any 2000.

Alt Empordà:

El mes de juliol de 1999 es va signar el Conveni de col·laboració entre el Departament de Benestar Social, el Consell Comarcal i l'Ajuntament de Figueres. S'ha iniciat l'*Estudi-acció de la immigració a l'Alt Empordà per impulsar un Pla comarcal d'integració dels immigrants*. A més, s'han fet les actuacions següents:

- Observatori Permanent de la Immigració. S'han fet aproximadament 240 qüestionaris per tal de mesurar el grau d'integració dels immigrants usuaris dels serveis socials d'atenció primària.
- Campanya de promoció de l'empadronament dels immigrants. S'han potenciat actuacions informatives amb vista que els municipis empadronin a tots els immigrants que hi resideixen, independentment de la seva situació administrativa, i, per altra banda, s'ha informat i sensibilitzat la població immigrada perquè s'empadroni.

Baix Empordà:

A partir del mes de juliol de 1999 es va signar el Conveni de col·laboració entre el Departament de Benestar Social i el Consell Comarcal. Posteriorment es va iniciar l'*Estudi-acció de la immigració al Baix Empordà per impulsar un Pla comarcal d'integració dels immigrants*. A més, s'ha fet les actuacions següents:

- Observatori Permanent de la Immigració. S'han fet aproximadament 290 qüestionaris per tal de mesurar el grau d'integració dels immigrants usuaris dels serveis socials d'atenció primària.
- Campanya de promoció de l'empadronament dels immigrants. S'han potenciat actuacions informatives amb vista que els municipis empadronin a tots els immigrants que hi resideixen, independentment de la seva situació administrativa, i, per altra banda, s'ha informat i sensibilitzat la població immigrada perquè s'empadroni.

Pla de l'Estany:

Al mes d'octubre de 1999 es va signar el Conveni de col·laboració entre el Consell Comarcal i l'Ajuntament de Banyoles. Iniciar l'*Estudi-acció de la immigració al Pla de l'Estany per impulsar un Pla comarcal d'integració dels immigrants*. A més, s'ha fet les actuacions següents:

- Observatori Permanent de la Immigració. S'han fet aproximadament 50 qüestionaris per tal de mesurar el grau d'integració dels immigrants usuaris dels serveis socials d'atenció primària.
- Campanya de promoció de l'empadronament dels immigrants. S'han potenciat actuacions informatives perquè els municipis empadronin a tots els immigrants que hi resideixen, independentment de la seva situació administrativa, i, per altra banda, s'ha informat i sensibilitzat la població immigrada perquè s'empadroni.

Durant l'any 2000 s'iniciaran els plans comarcals d'integració dels immigrants següents: Montsià, Gironès, Selva, Garrotxa, Garraf, Alt Penedès, Tarragonès, Bages, Pla d'Urgell i Conca de Barberà.

Programa 10.12

Programa d'immigració estrangera a Internet

Aquest programa s'ha iniciat posant informació a la pàgina web del Departament de Benestar Social sobre el Pla interdepartamental d'immigració, el Consell Assessor i la Comissió territorial d'immigració de Girona, i també dades i xifres sobre immigració estrangera a Catalunya i una bibliografia bàsica sobre el tema de la immigració, el racisme i la interculturalitat. L'adreça és: <http://www.gencat.es/benestar/immigra>

Altres actuacions que s'han dut a terme

- Suport a les entitats d'immigrants i a les d'ajuda a immigrants per tal que puguin fer els seus projectes. En concret, de l'any 1997 al 2000 s'han signat els convenis següents i s'han atorgat subvencions a les entitats següents:
 - ACIS
 - Al Jamma
 - Amical Immigrants Marroquins
 - ARSIS
 - Associació Africana de Lleida i província
 - Associació Africans Mousso Molo

- Associació Ajuda mútua d'immigrants a Catalunya (AMIC)
- Associació amics del poble Saharau
- Associació catalana de solidaritat i ajuda als refugiats (ACSAR)
- Associació Catalunya-Llibertats
- Associació Centre estudis Abdelkrim Elkhatabi
- Associació Cultural Amics d'Àfrica
- Associació Cultural Dar El Farah
- Associació d'immigrant i amics de Sant Pere Pescador
- Associació de solidaritat a les organitzacions populars xilenes (ASOPXI)
- Associació de Magrebís i Empordanesos 17 març
- Associació de treballadors marroquís a Espanya (ATIME)
- Associació Kawral Faladú
- Associació l'Hora de Déu
- Associació Nacions Unides Espanya
- Associació Nigeriana
- Bages per a tothom
- Càritas Barcelona
- Càritas Diocesana Migració Vilafranca
- Càritas Interparroquial
- Centre Acolliment africans Sant Pau
- Centre d'estudis socials i professionals
- Centre d'informació a treballadors estrangers (CITE)
- Centre Unesco Catalunya
- Centro Filipino Tuluyan San Benito
- Club Jama Kafo
- Comissió Diocesana Migració
- Confederació de treballadors de Catalunya
- Consell Evangèlic de Catalunya
- Creu Roja
- Equip de treball d'Àfrica negra a l'ensenyament (ETANE)
- ESCLAT
- Federació de col·lectius d'immigrants de Catalunya
- Fundació Akwaba
- Fundació Càritas Immigració Girona
- Fundació Casc Antic
- Fundació Habitatge Social
- Fundació Món 3
- Grups de recerca a minories ètniques (GRAMC)

- Joves de Guinea Equatorial
- La Rotllana
- LICAPIMNE
- Lliga catalana pels Drets Humans
- Sadaka & Salam
- SETEM
- SODEPAU
- SOS Àfrica
- SOS Racisme
- Voluntaris pel Tercer Món

A més hi ha una sèrie d'entitats que desenvolupen diferents programes, molts dels quals van dirigits a persones estrangeres. És difícil, però, desglossar el percentatge de diners que hi destinen per a aquest col·lectiu. Aquest és el cas, per exemple, de les oficines d'atenció social de la Unió General de Treballadors i el Servei d'Atenció de l'Associació de Veïns del Casc Antic.

- Actuacions per al desenvolupament a Catalunya de la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social. Durant l'any 2000, la Generalitat de Catalunya ha desenvolupat les actuacions següents:
 - Elaboració d'un Projecte de decret sobre els drets dels estrangers a Catalunya i la seva integració social, on es recullen totes les disposicions dels departaments de Sanitat, Ensenyament, Governació i Relacions Institucionals, Justícia, Treball, Política Territorial i Obres Públiques i Benestar Social per a l'aplicació de l'esmentada llei. Aquest Projecte de Decret es va sotmetre a informació pública el dia 8 de maig de 2000.
 - Oferiment a la Delegació del Govern a Catalunya de la xarxa d'Oficines de Benestar Social per a col·laborar en el procés extraordinari de regularització dels estrangers previst per la llei. Des del 21 de març fins al 31 de juliol de 2000, a les 66 oficines de Catalunya s'hi van presentar 5.472 sol·licituds.
 - Els diferents departaments han donat instruccions internes sobre els canvis que la llei comporta en la gestió de les seves prestacions.
- L'Institut Català del Voluntariat va desenvolupar l'any 1995 una sèrie de reunions amb les entitats d'ajuda als immigrants que tenen voluntaris. L'objectiu

d'aquestes reunions era tractar diferents aspectes del voluntariat que interve-
nen en l'àmbit de la immigració: perfil, promoció, formació, etc. El 14 de des-
embre de 1995 es va celebrar una jornada conclusiva d'aquestes reunions.

L'INCAVOL ha finançat la realització dels cursos següents:

Any 1997:

Curs Minories ètniques: com intervenir-hi. Dut a terme a Lleida i a Tarragona.

A l'Escola d'estiu d'aquell any es van fer els tallers: *educació intercultural* i *jocs d'arreu del món*.

Any 1998:

- 1 Curs d'interculturalitat i acció, realitzat a Barcelona.
- 1 Curs per a l'atenció de refugiats, fet a Barcelona.
- 1 Curs d'intervenció en col·lectius d'immigrants, dut a terme a Girona.
- 1 Curs de minories ètniques, realitzat a Reus, en col·laboració amb la FAVIC i la Direcció General de Serveis Comunitaris.
- Dins del marc de l'escola d'estiu es varen fer dues convocatòries del taller «Jocs arreu del món».

Any 1999:

Curs Voluntariat amb refugiats

Curs La diversitat cultural

L'INCAVOL, a més, va coordinar el Programa d'acollida de persones provinents de Kosovo en el marc de la campanya *Catalunya x Kosovo*.

- Inclusió en el Pla general de normalització lingüística 1995 del *Programa normalització lingüística a col·lectius d'immigració estrangera*. Això ha comportat la creació d'un grup de treball format per tècnics del Departament de Cultura, de Benestar Social, del Consorci per a la Normalització Lingüística, i representants d'entitats d'immigrants i d'entitats d'ajuda a immigrants. Aquest grup de treball ha elaborat un document en el qual hi ha una sèrie de propostes d'actuació en aquest àmbit.

- Intercanvis internacionals d' experiències professionals:
 - Intercanvi trilateral (Alemanya, França, Catalunya) sobre *Europa sota una òptica d'una societat multicultural*, destinat a treballadors socials, educadors i animadors socials. L'intercanvi es va celebrar a Bonn del 3 al 8 de maig de 1993.
 - Intercanvi trilateral (Alemanya, França, Catalunya) fet a París del 24 al 29 de maig de 1993 sobre el tema de les polítiques d'immigració a Europa emetre joves professionals del Departament de Benestar Social amb altres professionals del camp social de França i Alemanya.
 - La segona part de l'intercanvi *Europa sota una òptica d'una societat multicultural* es va fer a Mulhouse (França) del 18 al 24 d'octubre de 1993.
 - La tercera part de l'intercanvi es va dur a terme a Barcelona sota el títol *Les polítiques immigratòries a l'Europa Comunitària*, del 21 al 27 de març de 1994.

- Participació en commemoracions d'Anys Internacionals:
 - Realització durant l'any 1995 d'actes per celebrar l'Any Internacional per a la Tolerància, d'entre els quals cal destacar:
 - Signatura el 15 de febrer de 1995 del Conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques en els mitjans de comunicació social. Aquest Conveni va ser signat per 24 mitjans de comunicació de Catalunya, el Col·legi de Periodistes de Catalunya i el Departament de Benestar Social.
 - I Premi *Civisme als mitjans de comunicació* per guardonar els treballs efectuats per a l'àmbit televisiu, radiofònic o periodístic que hagin excel·lit pels seus valors de civisme i tolerància.
 - Celebració, el 13 de març de 1995, de les *Primeres jornades sobre la integració dels immigrants estrangers a Catalunya*, en què van participar representants de les entitats d'immigrants i entitats que treballen amb immigrants. A la sessió de cloenda hi va intervenir la Sra. Phyllis Oakley, directora general de Refugiats i Immigrants del Departament d'Estat dels Estats Units d'Amèrica.
 - Publicació del llibre *Cinc anys de l'Informe FORD del Parlament Europeu relatiu al racisme i la xenofòbia*.
 - Realització de cinc taules rodones a capitals catalanes diferents sobre els temes del civisme i la tolerància.
 - Elaboració d'una maleta pedagògica que recull material i recursos pedagògics adreçats a les escoles de Catalunya.

- Celebració, el 30 de setembre, de la *Gran festa del civisme i la tolerància*.
- Realització durant l'any 1997 d'actes per celebrar l'Any Europeu contra el Racisme, d'entre els quals cal destacar:
 - 8 d'abril: acte solemne al Palau de la Generalitat de presentació de l'Any Europeu contra el Racisme i de creació del Comitè Català de l'Any Europeu contra el Racisme:
 - Conferència inaugural a càrrec del Sr. Glyn Ford, parlamentari europeu.
 - Signatura del Llibre d'adhesions als objectius de l'Any Europeu contra el Racisme per part d'entitats de l'àmbit social.
 - 22 d'abril: reunió constitutiva del Comitè Català de l'Any Europeu contra el Racisme.
 - Mes de juny: l'Expo-bus contra el Racisme es va desplaçar per 30 capitals de comarca catalanes amb missatges negatius sobre els conceptes de racisme, xenofòbia, antisemitisme, i reforç dels valors positius que aporten la tolerància, el respecte i la convivència. El nombre de persones que el van visitar va ser d'unes 12.000.
 - 8 de juny: ludoteca sota el lema *Tots som infants, tots som iguals*, al Moll de la Fusta del Port Vell de Barcelona. Una de les activitats va ser la «xiulada contra el Racisme» amb la participació de les campanades de les basíliques de Santa Maria del Mar i de la Mercè, i de les sirenes dels vaixells del port.
 - 30 de juny: concert *Cançons per la Tolerància* al Palau de la Música Catalana de Barcelona. L'assistència va ser d'unes 2.200 persones.
 - 8, 9, 10 i 11 de juliol: jornades *Per una legislació que afavoreixi la integració dels immigrants*. Les conclusions de les jornades van destacar la necessitat d'impulsar l'aprovació d'una llei d'integració dels immigrants que modifiqui aquells aspectes de les lleis sectorials que avui dificulten el procés d'integració.
 - 4, 5, 6 i 7 de setembre: *Cicle de cinema contra el racisme* a la Filmoteca de la Generalitat. El nombre d'espectadors va ser de 1.880 persones.
 - El Premi Europa, iniciativa del *One World of Broadcasters* (associació de 12 televisions europees). Es van premiar els millors projectes contra el racisme elaborats per entitats i associacions que van concursar-hi pertanyents a 12 països europeus.
 - 17 de setembre: reunió del Comitè Català de l'Any Europeu contra el Racisme.

- En el marc de la convocatòria del V Premi Voluntariat, organitzat per l'INCAVOL, aquest any s'han prioritzat els projectes que actuïn en el camp del racisme.
- Ampliació de les signatures del Llibre d'adhesions als objectius de l'Any Europeu contra el Racisme per part de les entitats i institucions següents: escoles de tot Catalunya, ajuntaments, consells comarcals, diputacions provincials, bisbats, federacions esportives, entitats culturals, partits polítics i col·legis professionals
- Elaboració de la Declaració del Comitè Català per a l'Any Europeu contra el Racisme.
- Redacció i edició de l'Informe-memòria de les activitats desenvolupades durant aquest any per part de tots els organismes i entitats catalans.
- 9 de febrer de 1998: reunió del Comitè Català de l'Any Europeu contra el Racisme.
- 16 de febrer de 1998: acte de cloenda al saló de Sant Jordi del Palau de la Generalitat amb la conferència del Sr. Serge Cwaigenbaun, secretari general del Centre Europeu de Recerca i d'Acció sobre el Racisme i l'Antisemitisme, sota el títol *La constància en la lluita contra el racisme*.

2.3.11. Altres programes i actuacions

1. Increment de l'elaboració d'estudis i investigacions sobre el tema de moviments humans i de la immigració a Catalunya, així com de la seva repercussió en la societat catalana

- L'any 1995, el Departament de Benestar Social va encarregar a la Càtedra de Dret Internacional Privat de la Universitat de Barcelona un estudi sobre els drets dels immigrants estrangers a Catalunya, fent especial referència a les competències de la Generalitat de Catalunya.
- L'any 1996, el Departament de Benestar Social va encarregar al Departament de Comunicació Audiovisual i de Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona una recerca sobre el tractament dels immigrants no comunitaris als mitjans de comunicació a Catalunya.
- L'any 1997, el Departament de Benestar Social va encarregar a l'Àrea de Dret Administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona un estudi sobre les modificacions legislatives necessàries per afavorir la integració dels immigrants, que va servir de base per a l'elaboració del Projecte de Llei d'integració dels immigrants.
- L'any 1999, el Departament de Benestar Social va encarregar a investigadors i professors de la Universitat Pompeu Fabra, un estudi sobre l'impacte econòmic de la població immigrada a Catalunya.

L'any 2000, el Departament de Benestar Social ha encarregat els següents estudis:

- Al Departament de Comunicació Àudiovisual i de Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona un recerca sobre el tractament informatiu dels immigrants no comunitaris als mitjans de comunicació a Catalunya.
- Al Departament de Filologia i Filosofia de la Universitat de Girona una recerca sobre les llengües dels immigrants.
- A la Universitat de Barcelona l'elaboració de la Carta de drets i deures dels immigrants estrangers a Catalunya.

2. Realització de campanyes de sensibilització i informació sobre el tema de la integració dels immigrants estrangers, tant a escala local o comarcal com a escala general

L'execució s'ha dut a terme mitjançant reunions amb entitats, associacions de veïns, associacions de pares d'alumnes i altres ONG. També s'ha participat en taules rodones, debats i jornades, i en programes radiofònics i televisius, així com amb la publicació d'articles a diferents mitjans de comunicació i revistes.

3. Potenciar la política de cooperació amb el Tercer Món, tant directament (efectuant-se als països en concret) com indirecta (potenciant la formació professional d'aquells immigrants disposats a retornar, aplicar i desenvolupar els coneixements apresos)

L'11 de juliol de 1995 es va publicar el Decret 201/1995, de creació del Consell Assessor de Cooperació al Desenvolupament, el qual ja s'ha reunit diverses vegades. Aquest Consell Assessor està adscrit al Departament de Governació i Relacions Institucionals.

4. Validació del permís de residència i de treball com a suplent del DNI, en aquells formularis en què no sigui absolutament necessari disposar de la nacionalitat espanyola

Atesa la quantitat de formularis existents, s'ha cregut més oportú modificar les normatives en les quals s'exigeix innecessàriament la nacionalitat espanyola per a

obtenir determinades prestacions. La Llei 4/2000, d'11 de gener, de drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social, permet l'accés a determinades prestacions i ajuts amb l'empadronament de les persones immigrants, independentment de la seva situació administrativa.

5. Fomentar el discurs positiu i integrador sobre la immigració estrangera a Catalunya als líders d'opinió, representants polítics, sindicals, artistes, escriptors, periodistes.

- El 15 de febrer de 1995 es va signar el conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques en els mitjans de comunicació social. Aquest Conveni, el van signar 24 mitjans de comunicació de Catalunya, el Col·legi de Periodistes de Catalunya i el Departament de Benestar Social.
- Anualment també es convoca el Premi *Civisme als Mitjans de Comunicació* per guardonar els treballs efectuats en l'àmbit televisiu, radiofònic i periodístic que hagin excel·lit pels seus valors de civisme i tolerància.
- Arran del conveni amb els mitjans de comunicació, s'han portat a terme les actuacions següents:
 - Realització d'un estudi sobre el tractament de la immigració no comunitària als mitjans de comunicació per part del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.
 - Creació d'un grup de treball en el Col·legi de Periodistes de Catalunya encarregat de vetllar pel compliment del conveni. Aquest grup, al 1998, va esdevenir una vocalia de la Junta del Col·legi.
 - Realització, el 15 d'octubre de 1996, de la Jornada tècnica sobre el *Tractament de les minories ètniques als mitjans de comunicació social*, al Col·legi de Periodistes de Catalunya.

3

COMISSIONS TERRITORIALS D'IMMIGRACIÓ

3.1. COMPOSICIÓ I FUNCIONS

El 6 d'agost de 1998 es va publicar al DOGC el Decret 194/1998, de 30 de juliol, de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor. Aquest Decret estableix la possibilitat de crear comissions territorials per a cadascun dels àmbits territorials derivats de la divisió administrativa prevista per a l'exercici de les funcions de les delegacions territorials del Govern.

Les comissions territorials d'immigració tenen la composició següent:

- President: un dels vicepresidents de la Comissió Interdepartamental d'Immigració, segons la naturalesa dels assumptes a tractar.
- Vicepresident: delegat territorial del Govern.
- Vocals: els delegats territorials dels departaments de Governació i relacions Institucionals, Ensenyament, Sanitat i Seguretat Social, Agricultura, Ramaderia i Pesca, Treball, Benestar Social i Interior.
- Secretari/ària.

Les comissions territorials tenen les funcions següents:

- a) Dirigir i supervisar, sota la dependència de la Comissió Interdepartamental d'Immigració, l'aplicació de les propostes i actuacions de la Comissió esmentada i dels diferents departaments dins el marc del Pla interdepartamental d'immigració.
- b) Proposar actuacions a la Comissió Interdepartamental d'Immigració, dins el marc del Pla interdepartamental d'immigració.
- c) Elaborar informes i formular recomanacions a la Comissió Interdepartamental d'Immigració sobre matèries relatives a la situació dels immigrants.

- d) Recopilar informació o documentació sobre la situació dels immigrants.
- e) Coordinar i potenciar les diferents iniciatives socials en l'àmbit de la immigració.
- f) Aquelles que li encomanin els vicepresidents de la Comissió Interdepartamental.

3.2. TASQUES DUTES A TERME

El 25 de setembre de 1998 es va crear la Comissió Territorial d'Immigració de Girona. Aquesta Comissió s'ha reunit cinc vegades, amb els ordres del dia següents:

- Reunió del 25 de setembre de 1998:
 1. Constitució de la Comissió.
 2. Implementació dels programes del Pla interdepartamental d'immigració a les comarques de Girona.
 3. Altres activitats per desenvolupar.
 4. Calendari de reunions.
 5. Torn obert de paraules.

- Reunió del 4 de desembre de 1998:
 1. Informació relativa a les activitats realitzades en aplicació dels acords adoptats per la Comissió Territorial:
 - Proposta de conveni de col·laboració entre la Prefectura Provincial de Trànsit de Girona, el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya i l'Associació d'Autoscoles de les comarques de Girona, per a l'obtenció del permís de conduir dels immigrants de les comarques de Girona.
 - Proposta de creació d'una comissió coordinada i dirigida pel delegat territorial d'Ensenyament, amb la participació de les associacions de marroquins ASDIQA de la Bisbal, Kawral Fuladu de Figueres, MERAGEMU de Banyoles i Jama Kafo d'Olot, per tractar el tema de la matriculació i el repartiment dels alumnes immigrants amb necessitats especials.

- Implementació del programa de préstec de llibres de text a les famílies amb pocs recursos econòmics, que desenvolupa el Consell Comarcal del Pla de l'Estany a les altres comarques gironines.
 - 2. Mesures per afavorir la integració social i laboral de les dones immigrades.
 - 3. Articulació de les trobades amb les organitzacions no governamentals i associacions d'immigrants de les comarques de Girona, en el marc d'actuació de la Comissió Territorial d'Immigració.
 - 4. Torn obert de paraules.
- Reunió del 14 d'abril de 1999:
 1. Informació relativa a les activitats realitzades en aplicació dels acords adoptats per la Comissió Territorial:
 - Signatura del Conveni entre la Delegació Territorial del Govern, la Prefectura Provincial de Trànsit i l'Associació d'Autoscoles de les comarques gironines.
 - Reunió del delegat territorial d'Ensenyament amb associacions d'immigrants i ONG per estudiar el procés de preinscripció i matriculació d'alumnes immigrants.
 - Aplicació de l'Acord de Cooperació de l'any 1992 entre l'Estat espanyol i la Comissió Islàmica d'Espanya, en matèria d'espais reservats per als enterraments islàmics en els cementiris municipals de les comarques de Girona.
 - Proposta de treball per facilitar la integració social i laboral de les dones immigrades.
 2. Informació sobre l'estructura, funcions i articulació dels diferents òrgans del Pla interdepartamental d'immigració.
 3. Torn obert de paraules.
 - Reunió del 15 de juliol de 1999:
 1. Seguiment del Conveni entre la Delegació Territorial del Govern, l'Associació d'Autoscoles de la comarques gironines i la Prefectura Provincial de Trànsit per la formació viària dels immigrants.
 2. Informació dels diferents grups de treball:
 - Comissió d'ensenyament
 - Comissió d'integració laboral de les dones immigrades
 3. Coordinació ONG, entitats i associacions d'immigrants.
 4. Plans comarcals d'integració dels immigrants a Girona.
 5. Torn obert de paraules.

- Reunió del 14 de setembre de 1999:
 1. Anàlisi de la situació de la immigració a les comarques gironines i, en particular, de les propostes d'actuació referents al Pla d'immigració de Banyoles realitzat per part del mateix Ajuntament, i a la incorporació d'aquestes mesures al Pla comarcal d'integració dels immigrants de la Generalitat.
 2. Torn obert de paraules.

- Reunió del 31 de gener de 2000:
 1. Informació sobre la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.
 2. Informació del treball realitzat per les diferents comissions en aplicació dels acords de la Comissió Territorial:
 - Comissió d'ensenyament.
 - Comissió d'integració laboral de les dones immigrades.
 - Permís de conduir.
 3. Seguiment de les reunions mantingudes amb representants de l'Ajuntament de Banyoles per concretar la participació de la Generalitat de Catalunya en el desenvolupament del Pla d'immigració de Banyoles.
 4. Proposta de coordinació d'intervencions urgents per a l'acollida d'immigrants a les comarques de Girona.
 5. Torn obert de paraules.

4

CONSELL ASSESSOR D'IMMIGRACIÓ

4.1. COMPOSICIÓ I FUNCIONS

El 29 de juliol de 1994 es va publicar al DOGC el Decret 176/1994, de 13 de juliol, pel qual es dóna una nova redacció al Decret 275/1993, de 28 de setembre, de creació de la Comissió Interdepartamental d'Immigració i del seu Consell Assessor. Pel Decret 228/2000, de 26 de juny, el Consell Assessor d'Immigració passa a denominar-se Consell Assessor dels Assumptes Socials de la Immigració.

El Consell Assessor d'Immigració està format per:

- President: el/la titular del Departament de Benestar Social.
- Vicepresident: el/la persona designada pel titular de la presidència.
- Vocals:
 - 2 membres de la Comissió Interdepartamental d'Immigració
 - 4 representants dels consells comarcals
 - 1 representant de l'Associació Catalana de Municipis
 - 1 representant de la Federació de Municipis de Catalunya
 - 6 representants de les organitzacions no governamentals que actuen en l'àmbit de la immigració a Catalunya
 - 2 representants dels sindicats més representatius
 - 2 representants de les associacions empresarials més representatives
 - 2 representants de les organitzacions professionals agràries
 - 2 representants de les associacions de veïns
 - 6 representants de les entitats de col·lectius d'immigrants estrangers
 - 2 representants de la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya
 - 2 experts de reconegut prestigi
- Secretari/ària

MEMBRES DEL CONSELL ASSESOR			
CÀRREC	ORGANISME	1994	1995
President/a	Conseller/a de Benestar Social	Antoni Comas i Baldellou	
Vicepresident/a		Víctor Bayarri i Catalan	
Vocals	Departament d'Ensenyament	M. Àngels González Estremat	
	Departament de Treball	Joaquim Farrer Mayol	
	Consell Comarcal Osona	Jacint Codina i Pujols	
	Consell Comarcal Baix Empordà	Ligori Pérez	Víctor Pascual
	Consell Comarcal Pla Urgell	Ramon Solé	Gaspar Pinent i
	Consell Comarcal Baix Camp	Gerad Quevedo i Font	
	Federació Municipis Catalunya	Pere Novella i Izquierdo	
	Associació Catalana Municipis	Concepció Pujol i Molas	
	Càritas Catalunya	Àlex Masllorens i Escubos	
	Creu Roja	Núria Carrera Comes	
	ACSAR	Anton M. Lluch i Rovira	
	SOS Racisme	Miguel Pajares i Alonso	
	AMIC	Mustapha Elkaissi	
	CITE	Xavier Olivé i Ferrer	
	Federació Col·lectius Immigrants Catalunya	Irene Yamba Jora	
	Centre Filipino Tuluyan San Benito	Roberta Ilumín	
	Club Jama Kafo	Pap Jammeh	
	Sadaka Cultura Mediterrànea	Mimoun Diouch	
	Assoc. Solidaritat Organitzacions Populars Xilenes	Alejandro Erazo Latorre	
	Assoc. Súbdits Senegalesos de Catalunya	Mohamed Idrissa Djiba	
	CCOO	Josep Bel i Gallart	
	UGT	Ciriaco Hidalgo i Salgado	
	FAVIBC	Ramon Vilaplana Melis	
	CONFAVC	Àngels Blasco i Delcor	
	Unió de Pagesos	Josep Riera i Porta	
	IACSI-ASAJA	Santiago Casán i Cava	
	Foment del Treball Nacional	Catalina Martínez i Vera	
	PIMEC-SEFES	Carles Huertas i Pasquier	
	FAPAC	Maria Lluïsa Masip i Fernández	
	FAPAES	Maria Teresa Vila i Sanvicens	
Experts	Joaquim Giol i Aymerich Teresa Losada Campos		
Secretària		Montserrat Solé i Aubia	

D'IMMIGRACIÓ. 1993-2000					
1996	1997	1998	1999	2000	
				Irene Rigau i Oliver	
		Albert Boada i Ubach		Valentí Sallas i Campmany	
				Pere Solà i Montserrat	
	Joaquim Vivas i Llorens			Enric Castellnou	
	Xavier Dilmé i Verd			Lluís Jofre i Hereu	
Mitjana				Rosa M. Niubó i Miret	
	Rosa Tort i Vernet	Salvador Matas Borrut		Antonio Domingo Paños	
		Luís Miguel Narbona Reina			
	Montserrat Lorenzo Àvila	Josep Lluís Pasalodos Pita		Carme Alòs	
	Lourdes Astigarraga Lizundia	Gemma Solera i Reig			
	Montserrat López	Imma Playà	Carolina Homar Cruz	Salvador Maneu Marcos	
	Mohamet Hilal	Isidoro Barba Càmara		Meritxell Páez	
				Fadel Ilyas Ilyas	
	Miguel Pajares i Alonso			Ghassan Saliba	
	Luz María Tomista			Conrado Amon	
	Mamoudou Lamin Cham				
	Jordi Gutiérrez i Suárez			Llorenç Serrano	
	Marisa Fernández Fernández				
	Lluís García			Alba Gómez	
	María Jesús Vinent i Mitjana		Lluís Nomen	Joan Josep Vergé	
				Angel Buxó	
	Carmen Servitje Mauri				
	de Liencres			Joan Carles Magrans	
	Carles Baeza Escobedo				

El Consell Assessor té les funcions següents:

- a) Elaborar informes i formular propostes per adreçar-les a la Comissió Interdepartamental d'Immigració.
- b) Analitzar periòdicament la situació dels immigrants i les repercussions de la realitat de la immigració en la societat catalana.

4.2. TASQUES DUTES A TERME

El Consell Assessor des de la seva creació s'ha reunit vint-i-dues vegades, amb els ordres del dia següents:

- Sessió constitutiva, 19 de desembre de 1994:
 1. Constitució del Consell Assessor d'Immigració.
 2. Presentació del Pla interdepartamental d'immigració i del balanç de les actuacions realitzades.
 3. Anàlisi sobre la situació dels immigrants.
 4. Formulació de propostes per part dels membres del Consell Assessor d'Immigració.
 5. Torn obert de paraules.

- Reunió del 6 d'abril de 1995:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de les mesures que es duran a terme per a la cobertura sanitària dels immigrants estrangers de Catalunya.
 3. Presentació de la normativa de matriculació per al curs 1995-1996 a les escoles públiques de Catalunya i de les mesures previstes per difondre-la.
 4. Informació sobre les actuacions en relació amb els treballadors temporers.
 5. Presentació del projecte de Reglament intern del Consell Assessor.
 6. Presentació de les actuacions dutes o terme o previstes en el marc de l'Any Internacional per a la Tolerància.
 7. Presentació i aprovació del Manifest del Consell Assessor d'Immigració amb motiu de l'Any Internacional per a la Tolerància.

8. Informació d'altres actuacions dutes a terme per la Comissió Interdepartamental d'Immigració i per l'Òrgan Tècnic d'Immigració.
 9. Torn obert de paraules.
- Reunió del 27 de juny de 1995:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Informació sobre les actuacions en relació amb els treballadors temporers.
 3. Informació sobre les accions que es duen a terme en l'àmbit sanitari per a l'atenció a la població immigrada.
 4. Aprovació, si escau, del projecte de Reglament intern del Consell Assessor.
 5. Presentació del Dictamen sobre els Drets dels estrangers, elaborat per la Càtedra de Dret Internacional Privat de la Universitat de Barcelona per encàrrec de la Comissió Interdepartamental d'Immigració.
 6. Informació sobre el seguiment del conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques en els mitjans de comunicació social.
 7. Torn obert de paraules.

 - Reunió del 20 de juliol de 1995:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Anàlisi de la repercussió del projecte de Reial decret pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985.
 3. Torn obert de paraules.

 - Reunió del 17 d'octubre de 1995:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Balanç del procés de matriculació dels alumnes estrangers a les escoles públiques de Catalunya.
 3. Balanç de la campanya dels temporers a Lleida.
 4. Presentació del balanç de les actuacions fetes des de l'aprovació del Pla interdepartamental d'immigració.
 5. Altres: Ordre de 10 d'agost de 1995, per la qual s'aprova el Reglament de règim intern del Consell Assessor d'Immigració.
 6. Torn obert de paraules.

- Reunió del 18 de desembre de 1995:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de l'Informe sobre la situació dels interns d'origen estranger als centres penitenciaris de Catalunya.
 3. Presentació de les accions que es duen a terme en l'àmbit sanitari per a l'atenció a la població immigrada.
 4. Torn obert de paraules.

- Reunió del 7 de març de 1996:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de les actuacions que es duen a terme en l'àmbit de la normalització lingüística.
 3. Presentació de les actuacions que s'estan desenvolupant per acomplir els acords presos en el conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques en els mitjans de comunicació.
 4. Presentació i aprovació, si escau, de l'Informe sobre la situació dels interns d'origen estranger als centres penitenciaris de Catalunya.
 5. Torn obert de paraules.

- Reunió del 27 de març de 1996:
 1. Aprovació, si escau, de l'Informe sobre la situació dels interns d'origen estranger als centres penitenciaris de Catalunya.
 2. Anàlisi de les repercussions del que estableixen la Disposició transitòria tercera i l'article 54 del Reial decret 155/1996, de 2 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament d'execució de la Llei orgànica 7/1985, sobre els drets i les llibertats dels estrangers a Espanya.
 3. Torn obert de paraules.

- Reunió del 29 de maig de 1996:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de les tasques desenvolupades pel grup de treball de matriculacions a les escoles públiques i concertades de Catalunya.
 3. L'accés a l'habitatge dels immigrants estrangers.
 4. Presentació dels diferents crèdits elaborats per a l'ensenyament secundari obligatori: Àfrica, Amèrica del Sud, racisme i món àrab.

5. Informació sobre les previsions de la Generalitat de Catalunya en relació amb els temporers durant la campanya de la fruita al Baix Segrià.
 6. Anàlisi del desenvolupament del procés de documentació d'immigrants estrangers en situació irregular que preveu la Disposició transitòria tercera del RD 155/1996, de 2 de febrer, i l'Acord pel qual es desenvolupa aquest procés de documentació.
 7. Torn obert de paraules.
- Reunió de l'11 de juliol de 1996:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de les actuacions que es porten a terme en l'àmbit de l'habitatge.
 3. Presentació de les actuacions que es porten a terme en matèria de lleure i joventut en l'àmbit de la immigració estrangera.
 4. Presentació de les accions dutes a terme en relació amb el procés especial de documentació de l'Administració central.
 5. Torn obert de paraules.

 - Reunió del 18 de desembre de 1996:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de l'Informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. Anàlisi, avaluació i recomanacions.
 3. Presentació de l'Informe elaborat pel grup de treball de normalització lingüística.
 4. Presentació de les conclusions de les *Jornades tècniques sobre el tractament de les minories ètniques als mitjans de comunicació de Catalunya*.
 5. Anàlisi de l'impacte per a la integració dels immigrants del procés especial de regularització.
 6. Presentació de les actuacions previstes per celebrar l'Any Europeu contra el Racisme.
 7. Altres:
 - Previsió de temes a tractar.
 - Constitució del grup de treball sobre l'habitatge.
 - Projecte de contes interculturals d'ERAIM.
 8. Torn obert de paraules.

- Reunió del 3 de març de 1997:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de les actuacions que es porten a terme en l'àmbit de menors estrangers.
 3. Presentació de les actuacions que es porten a terme en l'àmbit d'ensenyament.
 4. Presentació de *l'Informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. Anàlisi, avaluació i recomanacions. 1993-1996.*
 5. Informació sobre l'Any Europeu contra el Racisme.
 6. Informació sobre les tasques desenvolupades pel grup de treball sobre legislació.
 7. Torn obert de paraules.

- Reunió del 20 de juny de 1997:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Presentació de les jornades *Per una legislació que afavoreixi la integració dels immigrants.*
 3. Informació de les actuacions desenvolupades en l'àmbit de l'habitatge.
 4. Informació sobre l'execució del programa de creació d'una base de dades al servei de la informació intercultural a la xarxa Internet, i de la «Web» de les associacions.
 5. Informació sobre l'Any Europeu contra el Racisme.
 6. Torn obert de paraules.

- Reunió del 12 de novembre de 1997:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Informació de les tasques desenvolupades pel grup de treball sobre habitatge del Consell Assessor.
 3. Informació sobre les jornades *L'arrelament de la immigració i la comunitat d'acollida. Jornades de treball sobre la intervenció amb població immigrada.*
 4. Presentació de les dades de matriculació d'alumnes d'origen estranger durant el curs 1996-1997.
 5. Informació sobre les actuacions de l'Any Europeu contra el Racisme.
 6. Torn obert de paraules.

- Reunió extraordinària del 15 de desembre de 1997:

Informació i valoració de la Proposició de Llei orgànica d'integració dels immigrants impulsada pel Departament de Benestar Social.

- Reunió del 13 de febrer de 1998:
 1. Aprovació de l'acta de les actes de les sessions anteriors.
 2. Informació de les modificacions introduïdes a la Proposició de Llei orgànica d'integració dels immigrants a proposta del grup de treball de legislació del Consell Assessor d'Immigració.
 3. Presentació de la proposta de manifest acordat en la sessió del dia 12 de novembre de 1997.
 4. Lliurament de l'Informe sobre la situació dels immigrants estrangers que viuen a Catalunya en relació amb l'habitatge.
 5. Torn obert de paraules.

- Reunió del 30 de juny de 1998:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Aprovació de la Proposta de Manifest acordat en la sessió del dia 12 de novembre de 1997.
 3. Presentació de l'Informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. 1993-1997.
 4. Anàlisi de l'execució dels programes d'acollida a Catalunya d'immigrants subsaharians provinents de Ceuta i Melilla.
 5. Informació sobre la situació actual dels plans d'acollida i promoció dels immigrants no comunitaris en diverses comarques.
 6. Torn obert de paraules.

- Reunió del 29 de setembre de 1998:
 1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
 2. Balanç de la campanya de temporers a les comarques de Lleida.
 3. Informació sobre les tasques desenvolupades pel grup de treball de Ceuta i Melilla.
 4. Informació sobre la creació de la Comissió Territorial d'Immigració a Girona.
 5. Informació sobre el conveni de col·laboració entre el Ministeri de Treball i

Afers Socials i el Departament de Benestar Social de la Generalitat de Catalunya per al desenvolupament d'actuacions conjuntes en matèria d'atenció a immigrants d'origen estranger, refugiats, sol·licitants d'asil i desplaçats.

6. Informació sobre la nota informativa de la Comissió Ad-Hoc del *Foro para la integración social de los inmigrantes*.
7. Torn obert de paraules.

- Reunió extraordinària del 16 d'octubre de 1998:

Compareixença del Sr. Ramon Buscallà i Corominas, director general d'Atenció a la Infància, per informar de les actuacions que s'estan duent a terme respecte als menors estrangers desemparats.

Presentació i valoració de l'Avantprojecte de llei de segona modificació de la Llei 37/199, de 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció.

- Reunió del 3 de desembre de 1998:

1. Aprovació de l'acta de la sessió anterior.
2. Presentació de les dades de matriculació d'alumnes d'origen estranger el curs 1997-1998.
3. Actuacions de la Generalitat de Catalunya per al foment de l'associacionisme.
4. Programa de suport a la inserció laboral d'immigrants de la Diputació de Barcelona en col·laboració amb els ajuntaments.
5. Altres:
 - Gestions realitzades per difondre el document elaborat pel grup de treball de Ceuta i Melilla.
 - Gestions fetes davant el Col·legi de Periodistes de Catalunya.
6. Torn obert de paraules.

- Reunió del 22 de març de 1999:

1. Informació, per part del Sr. Carles Campuzano, sobre la situació de l'actual procés legislatiu en matèria d'immigració en el Congrés de Diputats.
2. Informació, per part del Sr. Amadeu Recasens, director de l'Escola de Policia de Catalunya, de les línies d'actuació que es proposaran dur a terme a partir de la *Carta de Rotterdam. Una policia per a una societat multiètnica*.

3. Informació, per part de la Diputació de Barcelona, sobre el Programa de suport a la inserció laboral dels immigrants.
 4. Altres:
 - Informació dels temes tractats en les reunions de la Comissió Territorial d'Immigració de Girona.
 - Informació dels temes tractats per la Comissió d'estudi de l'escolarització de l'alumnat procedent de famílies immigrants.
- Reunió del 21 de juliol de 1999:

Punt extraordinari:

 1. Anàlisi i formulació de propostes sobre els esdeveniments ocorreguts en el barri de Ca n'Anglada de Terrassa.

Sessió ordinària:

 1. Informació sobre l'atenció sanitària a immigrants estrangers que no disposen de Seguretat Social.
 2. Presentació de l'informe sobre el desenvolupament del Pla interdepartamental d'immigració. 1993-1998.
 3. Informació del temes següents:
 - Campanya *Catalunya per Kosovo*
 - Els Plans comarcals d'integració dels immigrants.
 - Comissió de treball de la Comissió Interdepartamental d'Immigració, per a l'anàlisi dels aspectes de la cultura i la religió islàmica que incideixen en la integració dels immigrants a Catalunya.
 - Conveni de Col·laboració entre el Ministeri de Treball i Afers Socials i la Generalitat de Catalunya.
 - Estudi sobre l'impacte econòmic de la immigració estrangera a Catalunya.
 5. Torn obert de paraules.
 - Reunió del 27 de gener de 2000:
 1. Presentació de la nova presidència del Consell Assessor.
 2. Anàlisi de la Llei 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seva integració social.
 3. Presentació de l'estudi sobre els beneficis econòmics de la immigració estrangera a Catalunya.
 4. Presentació de l'informe elaborat per la comissió d'estudi de l'escolarització

d'alumnat procedent de famílies immigrades, creada pel Departament d'Ensenyament.

5. Proposta de renovació dels membres del Consell Assessor.
6. Torn obert de paraules.

- Reunió del 28 d'abril de 2000:

1. Informació de la Presidenta.
2. Informació del Projecte de decret sobre els drets dels estrangers a Catalunya i la seva integració social.
3. Propostes per elaborar el Pla interdepartamental d'immigració 2000-2005.
4. Torn obert de paraules.

A més d'aquestes reunions en plenari del Consell Assessor, s'han creat una sèrie de *grups de treball per a temes específics* formats pels membres del Consell Assessor que hi han volgut prendre part. Aquests grups de treball han mantingut diverses reunions per abordar temàtiques concretes. Aquests grups de treball són:

- Grup de treball sobre matriculacions escolars i ensenyament.
- Grup de treball sobre els centres penitenciaris.
- Grup de treball sobre normalització lingüística.
- Grup de treball sobre legislació.
- Grup de treball sobre habitatge.
- Grup de treball de Ceuta i Melilla.

5

TASQUES DESENVOLUPADES PER L'ÒRGAN TÈCNIC DEL PLA INTERDEPARTAMENTAL D'IMMIGRACIÓ

Des de l'aprovació del Pla interdepartamental d'immigració han estat moltes les entitats públiques o privades que han sol·licitat informació i assessorament sobre diferents aspectes de l'àmbit de la immigració.

En aquest apartat no exposarem l'activitat d'informació que s'ha fet sobre el Pla interdepartamental o d'algun aspecte d'aquest. Hi ha hagut, però, una sèrie d'entitats que, per la seva rellevància institucional o per la continuïtat de la col·laboració mantinguda, mereixien ser tractades específicament. Aquest és el cas del Parlament de Catalunya, del Síndic de Greuges, del Ministeri de Treball i Afers Socials, del Col·legi de Periodistes de Catalunya, de les universitats catalanes i de les administracions locals catalanes.

5.1. RELACIONS AMB EL PARLAMENT DE CATALUNYA

El 29 d'octubre de 1993, el president de la Comissió Interdepartamental d'Immigració va presentar el Pla interdepartamental d'immigració a la Comissió d'estudi del Parlament de Catalunya encarregada d'analitzar la situació de la immigració de treballadors estrangers a Catalunya.

Des de llavors s'han respost 59 preguntes parlamentàries i s'ha preparat informació per respondre 10 interpel·lacions, 10 mocions, 3 resolucions i 1 proposició no de llei.

El 28 d'abril de 2000, l'Hble. Consellera de Benestar Social, senyora Irene Rigau i Oliver, va comparèixer davant la Comissió del Parlament de Catalunya per a l'estudi de la política d'immigració a Catalunya. Aquesta Comissió està formada per diputats i experts en el tema.

5.2. RELACIONS AMB ALTRES INSTITUCIONS

Des de l'aprovació del Pla interdepartamental d'immigració hi ha hagut una estreta relació amb la institució del Síndic de Greuges, a la qual s'ha informat de tots aquells aspectes que ens ha sol·licitat, i alhora s'han recollit els suggeriments i recomanacions que han formulat. Sempre que ha calgut, s'han traslladat aquests suggeriments i recomanacions als organismes implicats.

L'any 1996, el Síndic de Greuges es va comprometre davant del Parlament de Catalunya a fer una valoració sobre el grau d'execució del Pla interdepartamental d'immigració, per la qual cosa es va elaborar un document per tal que el tingués en compte durant la seva compareixença.

Des que el *Ministeri d'Afers Socials* va posar en funcionament el *Foro para la integración social de los inmigrantes*, la Generalitat de Catalunya va ser escollida una de les tres representants de les comunitats autònomes, juntament amb la de Madrid i la d'Andalusia. L'Òrgan Tècnic del Pla interdepartamental d'immigració ha assistit a totes les reunions d'aquest Fòrum.

L'any 1998 s'ha signat un Protocol de col·laboració entre el Ministeri de Treball i Afers Socials i el Departament de Benestar Social per desenvolupar actuacions en l'àmbit de la immigració estrangera i els refugiats. Aquest Protocol es va prorrogar l'any 1999.

Pel que fa a les *administracions locals*, a més de les relacions més individualitzades amb aquelles que ho han sol·licitat, cal esmentar la relació existent amb el Programa d'immigració de la Diputació de Barcelona, així com amb l'equip que ha fet *l'Informe sobre el treball social amb immigrants estrangers a la província de Barcelona* i el *II Informe sobre immigració i treball social*. També hi ha hagut col·laboració tant amb la Federació de Municipis de Catalunya com amb l'Associació Catalana de Municipis, amb les quals i com a iniciativa més concreta, es va celebrar els dies

20 i 21 de març de 1997 unes jornades sobre *Les administracions locals i la integració social dels immigrants*.

L'any 1998 i 1999 han estat especialment significatius per les relacions mantingudes amb els consells comarcals de Vallès Oriental, Baix Camp, Baix Empordà, Alt Empordà i Pla de l'Estany i els municipis de Granollers, Mollet del Vallès, Reus, Figueres i Banyoles arran de l'execució dels plans comarcals d'integració dels immigrants. També s'han mantingut reunions amb altres consells comarcals que han sol·licitat poder dur a terme plans comarcals en els seus territoris.

Les relacions mantingudes amb el *Col·legi de Periodistes de Catalunya* han estat motivades principalment per la signatura del conveni sobre la protecció de la cultura i la imatge de les minories ètniques en els mitjans de comunicació social.

També han estat moltes les demandes d'informació i de col·laboració amb els diferents departaments de les *universitats catalanes*. La majoria de vegades per a l'elaboració de tesis doctorals en disciplines diferents (antropologia, sociologia, psicologia, filologia, etc.), i també per a fer cursos i seminaris. A més, cal assenyalar la col·laboració amb la Universitat de Barcelona per a l'elaboració de l'estudi *Els drets dels estrangers* i l'elaboració de la *Carta de drets i deures dels immigrants estrangers a Catalunya*, i amb la Universitat Autònoma de Barcelona per a la recerca sobre *El tractament dels immigrants no comunitaris als mitjans de comunicació social a Catalunya* i *l'Estudi sobre les modificacions legislatives necessàries per afavorir la integració dels immigrants*. També es van fer en col·laboració amb aquesta Universitat les Jornades *Per una legislació que afavoreixi la integració dels immigrants*. Amb la Universitat Pompeu Fabra s'ha col·laborat amb la realització de l'estudi *Els beneficis econòmics de la immigració estrangera a Catalunya*. Amb la Universitat de Girona amb la realització de la recerca *Les llengües dels immigrants*.